

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího senátu)

30. listopadu 2011 *

Ve věci T-208/06,

Quinn Barlo Ltd, se sídlem v Cavan (Irsko),

Quinn Plastics NV, se sídlem v Geel (Belgie),

Quinn Plastics GmbH, se sídlem v Mayence (Německo),

zastoupené W. Blauem, F. Wijckmansem a F. Tuytschaeverem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, původně zastoupené V. Bottkou a S. Noëmem, poté V. Bottkou a N. Khanem, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

jejímž předmětem je návrh na zrušení článků 1 a 2 rozhodnutí Komise K (2006) 2098 v konečném znění ze dne 31. května 2006 v řízení podle článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/F/38.645 – Metakryláty) v rozsahu, v němž se týkají žalobkyně, a podpůrně návrh na zrušení článku 2 tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž ukládá žalobkyním pokutu, nebo podpůrněji návrh na snížení výše této pokuty,

TRIBUNÁL (třetí senát),

ve složení O. Czúcz, předseda, I. Labucka (zpravodajka) a D. Gratsias, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. května 2011,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- ¹ Rozhodnutím Komise K(2006) 2098 v konečném znění ze dne 31. května 2006 v řízení podle článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/F/38.645 – Metakryláty) (dále jen „napadené rozhodnutí“) Komise Evropských společenství zejména

konstatovala, že několik podniků porušilo článek 81 ES a článek 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP), když se během různých období mezi 23. lednem 1997 a 12. zářím 2002 účastnilo na celém území EHP souboru protisoutěžních dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví metakrylátů (článek 1 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 2 Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí se jednalo o jediné a trvající protiprávní jednání, které se týkalo tří následujících výrobků z polymethylmethakrylátu (dále jen „PMMA“): hmoty na výrobu forem, pevné desky a sanitární výrobky. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že ačkoliv se tyto tři výrobky z PMMA liší jak fyzicky, tak chemicky a mají různé použití, mohou být díky své společné vstupní surovině, a to methyl-methakrylátu (dále jen „MMA“), považovány za homogenní skupinu výrobků (body 4 až 8 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 3 Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí dotčené protiprávní jednání spočívalo v jednání o cenách, jakož i v uzavírání, provádění a monitorování dohod o cenách stanovujících buď zvyšování cen nebo přinejmenším stabilizaci stávajících úrovní cen, v přezkumu přenášení nákladů za doplňkové služby na zákazníky, ve výměně důležitých obchodních a důvěrných informací o trhu nebo podnicích, jakož i v účasti na pravidelných schůzkách a dalších kontaktech, které měly usnadnit uvedené protiprávní jednání (článek 1 a body 1 až 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 4 Napadené rozhodnutí bylo určeno společností Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG a Para-Chemie GmbH (dále nazývané společně „Degussa“), Total SA, Elf Aquitaine SA, Arkema SA (dříve společnost Atofina SA), Altuglas International SA a Altumax Europe SAS (dále nazývané společně „Atofina“), Lucite International Ltd a Lucite

International UK Ltd (dále nazývané společně „Lucite“), ICI plc, jakož i žalobkyním Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV a Quinn Plastics GmbH.

- 5 Žalobkyně jsou součástí irského konglomerátního podniku Quinn Group Ltd, který dne 7. května 2004, tedy po uvedeném protiprávním období, získal veškerý základní kapitál mateřské společnosti, která zastřešovala skupinu Barlo (Barlo Group plc, následně přeměněná na Barlo Group Ltd) (bod 299 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalobkyně vznikly spojením činností tří dřívějších společností skupiny Barlo (dále nazývané společně „Barlo“) ve skupině Quinn v lednu roku 2005:
- Quinn Plastics GmbH je nástupnickou společností společnosti Barlo Plastics GmbH. Společnost Barlo Plastics GmbH se podle napadeného rozhodnutí účastnila koluzního jednání, jež bylo konstatováno v odvětví metakrylátů (bod 297 odůvodnění napadeného rozhodnutí);
 - Quinn Plastics NV je nástupnickou společností společnosti Barlo Plastics NV. Posledně uvedená byla mateřskou společností společnosti Barlo Plastics GmbH a nepřímou vlastníka 100 % jejího kapitálu (body 38, 43 a 301 odůvodnění napadeného rozhodnutí);
 - Quinn Barlo je nástupnickou společností společnosti Barlo Group Ltd. Jedná se o mateřskou společnost bývalé skupiny Barlo, jež přímo či nepřímou vlastní 100 % kapitálu bývalých společností Barlo (body 300 a 301 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 6 Adresáty napadeného rozhodnutí jsou všechny tři žalobkyně, zároveň má Komise za to, že společnosti Quinn Barlo a Quinn Plastics NV byly za jednání společnosti Quinn Plastics GmbH v průběhu protiprávního jednání odpovědné (dříve společnost Barlo Plastics GmbH) (body 301 a 304 odůvodnění a článek 1 napadeného rozhodnutí).

- 7 Šetření, které vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí, bylo zahájeno poté, co dne 20. prosince 2002 podala společnost Degussa žádost o ochranu na základě oznámení Komise ze dne 19. února 2002 o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. C 45, s. 3, dále jen „oznámení o spolupráci“).
- 8 Ve dnech 25. a 26. března 2003 Komise provedla kontroly v prostorách společností Atofina, Barlo, Degussa a Lucite (bod 59 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Po těchto kontrolách společnosti Atofina a Lucite předložily ve dnech 3. dubna a 11. července 2003 žádosti o ochranu nebo o snížení výše pokuty na základě oznámení o spolupráci (body 60 a 66 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Dne 18. října 2004 podala společnost ICI na základě oznámení o spolupráci žádost o snížení výše pokuty (bod 83 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Společnost Barlo žádost na základě uvedeného oznámení nepodala.
- 9 Od 9. dubna 2003 do 29. července 2004 zaslala Komise společnosti Barlo několik žádostí o informace na základě článku 11 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, první nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3), poté na základě článku 18 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) (body 62 až 79 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 10 Dne 17. srpna 2005 Komise přijala oznámení námitek ohledně jediného a trvajícího protiprávního jednání, které se týkalo MMA, jakož i hmoty na výrobu forem z PMMA, pevných desek z PMMA a sanitárních výrobků z PMMA a toto oznámení zaslala zejména žalobkyním a společnosti Quinn Plastics, SA (bod 85 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 11 Jednání se konalo ve dnech 15. a 16. prosince 2005.
- 12 Ve světle informací, které podniky předložily v jejich odpovědích na oznámení námitek a na jednání, se Komise rozhodla od některých námitek upustit, zejména pak od:
- námitek přijatých vůči všem společnostem, kterým bylo oznámení námitek určeno, pokud jde o část protiprávního jednání vztahující se k MMA;
 - námitek přijatých vůči žalobkyním a společnosti Quinn Plastics, SA, pokud jde o hmoty na výrobu forem z PMMA;
 - námitek přijatých vůči společnosti Quinn Plastics, SA ohledně pevných desek z PMMA (bod 93 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 13 Dne 31. května 2006 Komise přijala napadené rozhodnutí. Komise ohledně žalobkyň konstatovala, že se v průběhu období od 30. dubna 1998 do 21. srpna 2000 účastnily protisoutěžních dohod a jednání ve vzájemné shodě uvedených v bodech 1 až 3 výše [čl. 1 písm. l) až n) odůvodnění napadeného rozhodnutí] a uložila jim pokutu ve výši 9 milionů eur, za jejíž zaplacení byly společně a nerozdílně odpovědné [čl. 2 písm. e) odůvodnění napadeného rozhodnutí].
- 14 Zaprvé, pokud jde o výpočet částky pokuty Komise přezkoumala závažnost protiprávního jednání a nejprve konstatovala, že s ohledem na povahu protiprávního jednání a na skutečnost, že se vztahovalo k celému území EHP, se jedná o velmi závažné protiprávní jednání ve smyslu pokynů o metodě stanovování pokut udělených podle

čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy ESUO (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 171, dále jen „pokyny“) (body 319 až 331 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 15 Následně měla Komise za to, že v kategorii velmi závažných protiprávních jednání bylo možné na podniky uplatnit rozdílné zacházení tak, aby byla zohledněna skutečná hospodářská schopnost účastníků protiprávního jednání významně narušit hospodářskou soutěž. Za tímto účelem konstatovala, že v projednávané věci bylo možné dotyčné podniky „rozdělit do [tří] kategorií podle jejich příslušného podílu na obratu z prodeje výrobků z PMMA, které byly důvodem jejich účasti na kartelové dohodě“. Komise oznámila, že společnost Barlo, jež měla z obchodování s pevnými deskami z PMMA v roce 2000 obrat na úrovni EHP ve výši 66,37 milionů eur, bylo třeba zařadit do třetí kategorie.
- 16 Stále v rámci rozdílného zacházení Komise mimoto snížila výchozí částku pokuty žalobkyni o 25 %, což odůvodnila následujícím způsobem (bod 335 odůvodnění napadeného rozhodnutí) :

„[K]omise bere v úvahu skutečnost, že není zřejmé, zda se společnost Barlo účastnila koluzních kontaktů ohledně PMMA – hmoty na výrobu forem nebo PMMA – sanitárních výrobků. Společnost Barlo tedy patrně nevěděla nebo nemusela nutně vědět o celkovém projektu protisoutěžních ujednání [...]“

- 17 Uvedené úvahy vedly Komisi k tomu, že výchozí částku pokuty, která musela být žalobkyním uložena, stanovila ve výši 15 milionů eur (bod 336 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 18 Zadruhé, Komise přezkoumala dobu trvání protiprávního jednání a konstatovala, že vzhledem k tomu, že účast žalobkyň na protiprávním jednání trvala dva roky a tři měsíce je třeba výchozí částku pokuty navýšit o 20 % (tj. 10 % za celý rok účasti) (body 351 až 353 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Základní částka pokuty žalobkyň tak byla stanovena ve výši 18 milionů eur (bod 354 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 19 Zatřetí, Komise přezkoumala přitěžující a polehčující okolnosti. Žádnou přitěžující okolnost vůči žalobkyním nekonstatovala. V případě polehčujících okolností Komise přijala argument žalobkyň, že při protiprávním jednání hrály pasivní a nepatrnou roli, a v důsledku toho pokutu o 50 % snížila (body 372 až 374 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 20 Ostatní polehčující okolnosti uplatněné žalobkyněmi Komise odmítla (body 375 až 396 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a výši pokuty tak stanovila na 9 milionů eur (bod 397 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Vzhledem k tomu, že sdělení o spolupráci nebylo ve prospěch žalobkyň uplatněno, jedná se tak o konečnou výši této pokuty.

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 21 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 8. srpna 2006 podaly žalobkyně projednávanou žalobu.
- 22 Jelikož složení senátů Tribunálu bylo změněno, soudce zpravodaj byl přeložen ke třetímu senátu, kterému tedy byla tato věc přidělena.

- 23 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (třetí senát) zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření Komisi vyzval k zodpovězení určitých otázek a k předložení dokumentů. Komise této výzvě ve stanovené lhůtě vyhověla.
- 24 Řeči účastnic řízení a odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 10. května 2011. Komise kromě toho v odpovědi na výzvu uvedenou v předchozím bodu předložila doplňující dokumenty, které byly přidány do spisu. Jelikož žalobkyně ujistily, že se k dokumentům měly možnost na jednání vyjádřit, ústní část řízení byla po jeho skončení uzavřena.
- 25 Žalobkyně navrhují, aby Tribunál:
- zrušil články 1 a 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jich týká;
 - podpůrně, aby zrušil článek 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jich týká;
 - podpůrněji zrušil článek 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž jim ukládá pokutu ve výši 9 milionů eur a s přihlédnutím k argumentům předloženým na podporu této žaloby tuto pokutu snížil;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

26 Komise navrhuje, aby Tribunál:

- zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

- uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

27 Na podporu žaloby vznáší žalobkyně dva žalobní důvody. První žalobní důvod vychází z porušení článku 81 ES. Druhý žalobní důvod vychází z porušení článku 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, pokynů a zásady proporcionality.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 81 ES

28 V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně v podstatě tvrdí, že Komise dostatečně neprokázala, v čem je jednání společnosti Barlo porušením článku 81 ES. Tento žalobní důvod se dále dělí na tři části. V první části prvního žalobního důvodu žalobkyně napadá posouzení Komise ohledně pěti schůzek, na kterých je napadené rozhodnutí založeno v rozsahu, v němž se jich týká a vytýkají Komisi, že nepřihlédla k neexistenci jiných kontaktů nebo výměn informací, do nichž by byly žalobkyně zapojeny. V rámci druhé části prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že Komise neprokázala, že společnost Barlo se účastnila „jediného společného protisoutěžního

projektu“. V rámci třetí části prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že Komise neprokázala zapojení společnosti Barlo do trvajících protiprávního jednání.

K první části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení schůzek a jiných kontaktů nebo výměn informací, které zahrnují společnost Barlo

- 29 Tato část prvního žalobního důvodu spočívá na třech výtkách.
- 30 Nejprve žalobkyně připouští, že společnost Barlo byla na čtyřech z pěti dotyčných schůzek přítomna (a sice schůzky, které se konaly v Německu v Dernbachu v dubnu 1998, v Darmstadtu dne 29. června 1998, v Heidelbergu dne 24. února 2000 a v Deidesheimu dne 21. srpna 2000), tvrdí však, že Komise neprokázala, že její přítomnost na těchto schůzkách byla významným omezením hospodářské soutěže a porušením článku 81 ES. Následně žalobkyně popírá přítomnost společnosti Barlo na páté dotčené schůzce, a sice schůzce v Barceloně v květnu nebo červnu 1999, a domnívají se, že Komise konání této schůzky neprokázala. Závěrem žalobkyně tvrdí, že Komise nezohlednila skutečnost, že kromě přítomnosti jednoho zástupce společnosti Barlo na čtyřech výše uvedených schůzkách neprokázala žádný další kontakt nebo protisoutěžní výměnu informací, která by je zahrnovala.

– Ke čtyřem schůzkám, na kterých žalobkyně přítomnost společnosti Barlo připustily

- 31 Žalobkyně popírají, že z důvodu účasti jednoho zástupce společnosti Barlo na čtyřech dotčených schůzkách porušily článek 81 ES. Zpochybňují popis těchto schůzek uvedený v napadeném rozhodnutí, neboť není dostatečně podpořen dalšími důkazy.

Dále žalobkyně tvrdí, že pro chování společnosti Barlo existuje „legitimní vysvětlení“. Podotýkají, že zájmy účastníků kartelové dohody se nutně neshodovaly se zájmy společnosti Barlo, jelikož společnost Barlo neprovozovala svoji činnost ani v oblasti MMA, ani v oblasti jakýchkoliv výrobků z PMMA. Žalobkyně jsou toho názoru, že vzhledem k tomu, že cenová politika společnosti Barlo nebyla s cíli kartelové dohody slučitelná a že její podíl na trhu vzrostl, účastníci kartelové dohody chtěli pravděpodobně zjistit, zda bylo možné společnost Barlo do kartelové dohody zapojit tím, že ji zvali na schůzky s „nezávadným“ pořadem jednání nebo u příležitosti, kde žádná schůzka plánovaná nebyla. Důkazy uvedené ve spise Komise prokazují, že tyto pokusy se nezdařily a že společnost Barlo pokračovala ve své vlastní obchodní politice zaměřené na zvýšení svého podílu na trhu.

³² V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že podle článku 1 odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobkyně porušily článek 81 ES a článek 53 Dohody o EHP, a to „[...] účastí [...] na souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví metakrylátů na celém území EHS, které spočívalo v jednání o cenách, jakož i v uzavírání, provádění a monitorování dohod o cenách stanovujících buď zvyšování cen nebo přinejmenším stabilizaci stávajících úrovní cen, v přezkumu přenášení nákladů za doplňkové služby na zákazníky, ve výměně důležitých obchodních informací a důvěrných informací o trzích nebo podnicích, jakož i v účasti na pravidelných schůzkách a dalších kontaktech, které měly usnadnit protiprávní jednání, a to včetně kontroly jeho provádění“.

³³ Podle čl. 81 odst. 1 ES jsou se společným trhem neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu.

- 34 Podle ustálené judikatury pojmy „dohoda“ a „jednání ve vzájemné shodě“ ve smyslu článku 81 odst. 1 ES zahrnují formy koluzí, které mají stejnou povahou a odlišují se pouze svou intenzitou a formami, ve kterých se projevují (rozsudky Soudního dvora ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, s. I-4125, body 131 a 132, a ze dne 4. června 2009, T-Mobile Netherlands a další, C-8/08, Sb. rozh. s. I-4529, bod 23).
- 35 K tomu, aby existovala dohoda ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, postačuje, aby dotčené podniky vyjádřily svou společnou vůli chovat se na trhu určitým způsobem (rozsudky Tribunálu ze dne 17. prosince 1991, Hercules Chemicals v. Komise, T-7/89, Recueil, s. II-1711, bod 256, a ze dne 20. března 2002, HFB a další v. Komise, T-9/99, Recueil, s. II-1487, bod 199).
- 36 Pojem „jednání ve vzájemné shodě“ se vztahuje k formě koordinace mezi podniky, která vědomě nahrazuje rizika hospodářské soutěže praktickou spoluprací mezi podniky, aniž dospěje až k uzavření dohody ve vlastním slova smyslu (rozsudky Soudního dvora Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 115, a ze dne 8. července 1999, Hüls v. Komise, C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, bod 158).
- 37 V tomto ohledu čl. 81 odst. 1 ES striktně brání všem přímým nebo nepřímým kontaktům mezi těmito subjekty, jejichž cílem nebo výsledkem je ovlivnění tržního chování skutečného nebo potenciálního soutěžitele či odhalení takovému soutěžiteli tržního chování, o kterém tyto subjekty rozhodly nebo zamýšlí, že budou samy na trhu usku- tečňovat, jestliže je cílem nebo výsledkem těchto kontaktů dosažení podmínek hospodářské soutěže, které neodpovídají obvyklým podmínkám relevantního trhu (viz v tomto smyslu rozsudky Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, body 115 až 117, a T-Mobile Netherlands a další, bod 34 výše, bod 33).

- 38 Z toho zejména vyplývá, že výměna informací mezi soutěžiteli může být v rozporu s pravidly hospodářské soutěže, pokud zmírňuje nebo odstraňuje stupeň nejistoty o fungování relevantního trhu, čímž vede k omezení hospodářské soutěže mezi podniky (rozsudek T-Mobile Netherlands a další, bod 34 výše, bod 35).
- 39 Kromě toho je třeba zdůraznit, že pro posouzení, zda je jednání ve vzájemné shodě zakázáno čl. 81 odst. 1 ES, je zohlednění jeho konkrétních účinků nadbytečné, jeví-li se, že jeho cílem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu. Jestliže byl prokázán protisoutěžní cíl tohoto jednání, pak účinky jednání ve vzájemné shodě není nutné přezkoumávat (v tomto smyslu rozsudek viz T-Mobile Netherlands a další, bod 34 výše, bod 29 a citovaná judikatura).
- 40 Ačkoliv pojem „jednání ve vzájemné shodě“ předpokládá kromě vzájemné shody mezi dotýcnými podniky i chování na trhu v návaznosti na tuto vzájemnou shodu a příčinnou souvislost mezi oběma skutečnostmi, je třeba předpokládat, neexistuje-li důkaz o opaku, jehož předložení přísluší zúčastněným subjektům, že podniky, které jsou zapojeny do vzájemné shody a které zůstávají na trhu aktivní, zohledňují při určování svého chování na trhu informace, které si vyměnily se svými soutěžiteli (viz v tomto smyslu rozsudek T-Mobile Netherlands a další, bod 34 výše, bod 51 a citovaná judikatura).
- 41 V rámci komplexního protiprávního jednání, jehož se účastnilo více výrobců po dobu několika let a jehož cílem je společná regulace trhu, nelze po Komisi požadovat, aby přesně kvalifikovala protiprávní jednání jako dohodu nebo jako jednání ve vzájemné shodě, neboť na obě tyto formy protiprávního jednání se v každém případě vztahuje článek 81 ES (viz v tomto smyslu rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, body 111 až 114, rozsudek Tribunálu ze dne 20. dubna 1999, Limburgse

Vinyl Maatschappij a další v. Komise, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Recueil, s. II-931, bod 696).

- 42 V tomto kontextu je třeba chápat dvojí kvalifikaci jediného protiprávního jednání jako „dohodu a jednání ve vzájemné shodě“ jako komplexní celek, jenž zahrnuje skutkové okolnosti, z nichž některé byly kvalifikovány jako dohoda a jiné jako jednání ve vzájemné shodě ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, který pro tento typ komplexního protiprávního jednání nestanoví zvláštní kvalifikaci (rozsudky Hercules Chemicals v. Komise, bod 35 výše, bod 264, a HFB a další v. Komise, bod 35 výše, bod 187).
- 43 Co se týče provádění důkazů o protiprávním jednání, je třeba připomenout, že Komise je povinna předložit řádné důkazy, které právně dostačujícím způsobem prokazují existenci skutečností zakládajících porušení čl. 81 odst. 1 ES (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 58). V tomto ohledu Komise musí za účelem odůvodnění pevného přesvědčení, že došlo k protiprávnímu jednání, uvést přesné a shodující se důkazy (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 6. července 2000, Volkswagen v. Komise, T-62/98, Recueil, s. II-2707, bod 43 a citovaná judikatura; rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2008, Lafarge v. Komise, T-54/03, Sb. rozh. s. II-00120, bod 55).
- 44 Těmto kritériím však nemusí, se zřetelem na každý prvek protiprávního jednání, nezbytně odpovídat každý z důkazů předložených Komisí Stačí, když tomuto požadavku odpovídá soubor nepřímých důkazů, kterého se orgán dovolává, jako celek (viz rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2004, JFE Engineering a další v. Komise, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Sb. rozh. s. II-2501, bod 180 a citovaná judikatura).

- 45 Nepřímé důkazy, kterých se Komise v rozhodnutí dovolává, aby prokázala porušení čl. 81 odst. 1 ES podnikem, musí být posuzovány nikoliv izolovaně, ale jako celek (viz rozsudek Tribunálu 8. července 2008, BPB v. Komise, T-53/03, Sb. rozh. s. II-1333, bod 185 a citovaná judikatura).
- 46 Rovněž je třeba zohlednit skutečnost, že protisoutěžní činnosti se odehrávají tajně, a existence protisoutěžní praktiky nebo dohody proto musí být ve většině případů odvozena z určitého počtu shodujících se skutečností a nepřímých důkazů, které v případě neexistence jiného logického vysvětlení mohou ve svém celku představovat důkaz o porušení pravidel hospodářské soutěže (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, s. I-123, body 55 až 57).
- 47 Z ustálené judikatury kromě toho vyplývá, že k dostatečnému prokázání účasti podniku na protiprávním jednání postačuje, aby Komise prokázala, že se uvedený podnik účastnil schůzek, na kterých byly uzavřeny protisoutěžní dohody, aniž se tomu zjevně bránil. Pokud byla účast na takových schůzkách prokázána, přísluší tomuto podniku, aby předložil údaje prokazující, že se zmíněných schůzek neúčastnil s žádným protisoutěžním záměrem, a to tak, že prokáže, že svým soutěžitelům sdělil, že jeho účast na těchto schůzkách měla odlišnou povahu než jejich (rozsudky Hüls v. Komise, bod 36 výše, bod 155; Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 96, a Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 81).
- 48 Důvodem, o který se opírá tato právní zásada je, že podnik tím, že se účastní uvedené schůzky, aniž se veřejně distancuje od jejího obsahu, vede ostatní účastníky k domněnám, že souhlasí s výsledkem setkání a že se jím bude řídit (rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 82).

- 49 Navíc okolnost, že podnik neplní výsledky protisoutěžní schůzky, ho nemůže zprostit jeho odpovědnosti z důvodu jeho účasti na kartelové dohodě, ledaže by se od jejího obsahu veřejně distancoval (rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 85).
- 50 Kromě toho bylo rozhodnuto, že pojem „veřejné distancování se“ coby prvek zproštění se odpovědnosti musí být vykládán restriktivně. Zejména pak mlčení subjektu ohledně konkrétní otázky týkající se cenové politiky na schůzce, při níž došlo k protiprávní vzájemné shodě, nemůže být považováno za vyjádření pevného a jasného nesouhlasu (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 5. prosince 2006, Westfalen Gassen Nederland v. Komise, T-303/02, Sb. rozh. s. II-4567, body 103 a 124).
- 51 Také je však třeba podotknout, že výše uvedená judikatura ohledně tichého souhlasu spočívá na předpokladu, že se dotýčný podnik účastnil schůzek, na nichž byly uzavřeny dohody protisoutěžní povahy (rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 81) nebo zjevně protisoutěžní povahy (rozsudek Hüls v. Komise, bod 36 výše, bod 155). Uvedenou judikaturu tedy nelze použít, pokud protisoutěžní povaha schůzky není prokázána mimo jakoukoliv pochybnost (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 12. září 2007, Coats Holdings a Coats v. Komise, T-36/05, Sb. rozh. s. II-00110, bod 91).
- 52 Pokud jde o argumenty žalobkyň ohledně hodnoty prohlášení učiněných v rámci žádosti na základě oznámení o spolupráci, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury žádné ustanovení ani žádná obecná zásada Evropské unie Komisi neuznává, aby vůči podniku uplatnila prohlášení jiných stíhaných podniků (rozsudek

Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, bod 41 výše, bod 512). Prohlášení učiněná v rámci oznámení o spolupráci tedy z tohoto důvodu nemohou být zbavena důkazní hodnoty (rozsudek Lafarge v. Komise, bod 43 výše, body 57 a 58).

- 53 Jistá nedůvěra k dobrovolným výpovědím hlavních účastníků protiprávní kartelové dohody je pochopitelná, jelikož tito účastníci by mohli zmenšovat význam svého přispění k protiprávnímu jednání a zvyšovat význam takového přispění ostatních účastníků. Nicméně s ohledem na logiku, která je postupu podle oznámení o spolupráci vlastní, požadování výhody na základě tohoto oznámení za účelem dosažení snížení výše pokuty nutně nevede k podnětu předložit zkreslené důkazy, pokud jde o ostatní účastníky dané kartelové dohody. Jakákoliv snaha uvést Komisi v omyl by totiž mohla zpochybnit upřímnost a úplnost spolupráce podniku a ohrozit tak možnost, že na základě oznámení o spolupráci získá úplnou výhodu (rozsudky Tribunálu ze dne 16. listopadu 2006, Peróxidos Orgánicos v. Komise, T-120/04, Sb. rozh. s. II-4441, bod 70, a Lafarge v. Komise, bod 43 výše, bod 58).
- 54 Především je třeba mít za to, že skutečnost, že osoba přizná, že se dopustila protiprávního jednání, čímž přizná existenci skutečností, které jdou nad rámec skutečností, které mohly být přímo dovozeny z předmětných dokumentů, *a priori* znamená, neexistují-li zvláštní okolnosti, které by mohly svědčit o opaku, že se tato osoba rozhodla říci pravdu. Prohlášení, která jsou v rozporu se zájmy prohlašujícího, tak musí být v zásadě považována za zvlášť hodnověrné důkazy (rozsudky Tribunálu JFE Engineering a další v. Komise, bod 44 výše, body 211 a 212; ze dne 26. dubna 2007, Boloré a další v. Komise, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 a T-136/02, Sb. rozh. s. II-947, bod 166, a Lafarge v. Komise, bod 43 výše, bod 59).

- 55 Avšak podle ustálené judikatury nemůže být prohlášení podniku obviněného z účasti na kartelové dohodě, jehož správnost je popírána několika ostatními obviněnými podniky, považováno za dostatečný důkaz existence protiprávního jednání spáchaného těmito posledně uvedenými podniky, aniž je podpořeno jinými důkazy (rozsudky Tribunálu JFE Engineering a další v. Komise, bod 44 výše, bod 219; ze dne 25. října 2005, Groupe Danone v. Komise, T-38/02, Sb. rozh. s. II-4407, bod 285, a Lafarge v. Komise, bod 43 výše, bod 293).
- 56 Při přezkumu důkazní hodnoty prohlášení podniků, které podaly žádost na základě oznámení o spolupráci, Tribunál zohlednil zejména význam shodujících se nepřímých důkazů, jež relevanci těchto prohlášení podporují (viz v tomto smyslu rozsudky JFE Engineering a další v. Komise, bod 44 výše, bod 220, a Peróxidos Orgánicos v. Komise, bod 53 výše, bod 70) a neexistenci nepřímých důkazů o tom, že se tyto podniky snažily zmenšovat význam jejich přispění k protiprávnímu jednání a zvyšovat význam takového přispění ostatních podniků (v tomto smyslu viz rozsudek Lafarge v. Komise, bod 43 výše, body 62 a 295).
- 57 Co se závěrem týče rozsahu soudního přezkumu v projednávané věci, je třeba podle ustálené judikatury připomenout, že pokud je Tribunálu předložena žaloba na neplatnost rozhodnutí vydaného podle čl. 81 odst. 1 ES, Tribunál musí obecně provést úplný přezkum otázky, zda jsou splněny podmínky pro použití čl. 81 odst. 1 ES, či nikoli (viz rozsudek Tribunálu ze dne 26. října 2000, Bayer v. Komise, T-41/96, Recueil, s. II-3383, bod 62 a citovaná judikatura).
- 58 Má-li soud pochybnosti, musí být tato skutečnost ku prospěchu podniku, jemuž je rozhodnutí konstatující protiprávní jednání určeno, a to v souladu se zásadou presumpce nevinny, která se jakožto obecná zásada unijního práva uplatní zejména v řízeních o porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných pro podniky, jež

mohou vést k uložení pokut nebo penále (rozsudek Hüls v. Komise, bod 36 výše, body 149 a 150).

- 59 V rámci těchto obecných úvah je tedy třeba přezkoumat argumenty žalobkyň, podle kterých Komise v podstatě neprokázala, že účast společnosti Barlo na čtyřech dotčených schůzkách zakládala porušení článku 81 ES.
- 60 Zprvė schůzka z dubna 1998 v Dernbachu je v bodě 151 odůvodnění napadeného rozhodnutí popsána takto:

„V dubnu 1998 se v hotelu [...] v Dernbachu konala druhá ze schůzek uvedených výše v bodě 144 odůvodnění. Tato schůzka měla podle společnosti Atofina rovněž za cíl provádění nových tarifních struktur v Německu a její účastníci přijali opatření k zajištění jejich řádného fungování a dodržování, zejména pokud jde o uplatnění vyšších cen za malá množství a snížení cen, která mají být přenesena na zákazníky [...] společnost Barlo potvrzuje konání této schůzky a přítomnost pana [B.], uvádí, že cílem schůzky bylo původně řešit otázky ohledně vývoje na trhu, ale že pořad jednání se ve skutečnosti rozšířil na oznámení nových tarifních struktur ve formě zvýšených poplatků za služby pro zákazníky. Vzhledem k tomu, že účastníci se na fakturaci vyžadují za služby zákazníkům neshodli, společnost Barlo se po konání schůzky nijak nesažila průměrnou cenu za PMMA-pevné desky zvýšit [...]. Přestože má společnost Degussa za to, že je možné, že tato schůzka je totožná se schůzkou ze dne 16. března 1998 uvedenou v bodě 148 odůvodnění [...], Komise dospěla na základě prohlášení společností Atofina a Barlo k závěru, že schůzka uvedená v tomto bodě odůvodnění se ve skutečnosti konala v dubnu 1998.“

- 61 Ze spisu i ze samotného znění bodu 151 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise se za účelem určení obsahu dotčené schůzky opírala o dvě okolnosti, a to o prohlášení společnosti Atofina učiněné v rámci její žádosti na základě oznámení o spolupráci a o odpovědi žalobkyň na oznámení námitek.
- 62 Zaprvé s ohledem na tyto okolnosti je však třeba konstatovat, že bylo právně dostatečným způsobem prokázáno, že dotčená schůzka měla zjevně protisoutěžní předmět.
- 63 Na jednu stranu není správné, že žalobkyně uvádí, že popis poskytnutý panem B. je jediným důkazem ohledně protisoutěžní povahy této schůzky. Z prohlášení společnosti Atofina totiž vyplývá, že předmětem této schůzky bylo zajistit fungování a udržování nových struktur cen, což je předmět, který je třeba kvalifikovat jako zjevně protisoutěžní. Samotná okolnost, že se jedná o obecný popis, který platí pro více schůzek, není způsobila tento závěr změnit.
- 64 Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že žalobkyně nezpochybňují přesnost popisu poskytnutého jejich vlastním zástupcem, panem B. Na rozdíl od tvrzení žalobkyň však tento popis umožňuje rovněž konstatovat, že se jednalo o schůzku kartelové dohody. Z popisu vyplývá, že došlo k oznámení nových struktur cen a že se o nich diskutovalo, přestože se podle pana B. účastníci v tomto ohledu neshodli. Jelikož se jednalo přinejmenším o výměnu citlivých obchodních informací, pak skutečnost, že podle pana B. tato diskuze k dohodě nevedla, uvedenou schůzku nezbavuje zjevně protisoutěžní povahy.

- 65 Mimoto je třeba zdůraznit, že zejména pokud jde o jednání o „nových strukturách cen“ a účasti společnosti Barlo na tomto jednání, uvedené dvě informace se vzájemně podporují. Tvrzení společnosti Atofina, že se uvedené schůzky účastnily i další podniky, jejichž přítomnost již napadené rozhodnutí neuvádí, nečiní za těchto podmínek závěr Komise ohledně žalobkyň neplatným.
- 66 Popis, který společnost Afotina a pan B. učinili, kromě toho neumožňuje tvrzení společnosti Degussa v její odpovědi na oznámení námitek zpochybnit. Společnost Degussa totiž pouze prohlásila, že nemůže výslovně potvrdit, že schůzka se konala v dubnu 1998, přestože zdůraznila, že to nemůže vyloučit. Uvedla, že je možné, že se jednalo o tutéž schůzku, jako je schůzka ze dne 16. března 1998. Přitom je třeba zdůraznit, že z poznámky pod čarou 92 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Degussa rovněž zmínila, že zástupce společnosti Barlo byl na uvedené poslední schůzce přítomen.
- 67 Společnost Atofina ostatně v jednom dřívějším prohlášení, a to v odpovědi na žádost Komise o informace, dotčenou schůzku také neumístila do dubna, ale uvedla datum 16. března 1998 a potvrdila přitom popis této schůzky. Nejistota ohledně přesného data konání dotčené schůzky však nemůže žalobkyně zprostit odpovědnosti se zřetelem na jejich vlastní prohlášení a na skutečnost, že konstatované datum, a sice duben 1998 místo 16. března 1998, je v jejich prospěch, jelikož duben 1998 je datum (poslední den v dubnu), které Komise přijala jako začátek jejich účasti na protiprávním jednání.
- 68 Zadruhé, pokud jde o posouzení chování společnosti Barlo na schůzce v Dernbachu, je třeba připomenout, že žalobkyně její přítomnost na dotčené schůzce nepopírají a neuvádí, že by se uvedená společnost od jejího obsahu veřejně distancovala (viz bod 47 výše).

- 69 Za těchto podmínek samotná přítomnost společnosti Barlo na schůzce stačí ke konstatování, že její jednání bylo v rozporu s článkem 81 ES, jelikož – jak vyplývá z výše uvedeného – se tato schůzka týkala přinejmenším jednání o cenách a musí tedy být kvalifikována jako zjevně protisoutěžní (viz body 37 a 38 výše). Na rozdíl od tvrzení žalobkyně si měl být pan B. v takové situaci vědom toho, že se účastnil schůzky kartelové dohody a měl se od ní veřejně distancovat (viz body 47, 48 a 51 výše).
- 70 Skutečnost, byť prokázaná, že společnost Barlo po uvedené schůzce ceny nezvýšila, ke zpochybnění odpovědnosti žalobkyně nestačí (viz bod 49 výše). Žalobkyně každopádně neprokazují, že společnost Barlo nezohlednila informace vyměněné při schůzce ve svém chování na trhu (viz bod 40 výše).
- 71 Zadruhé, žalobkyně nezpochybňují protisoutěžní povahu schůzky konané dne 29. června 1998 v Darmstadtu uvedené v bodě 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvádějí však, že nebylo prokázáno, že by společnost Barlo měla v úmyslu svým vlastním chováním přispět ke společným cílům ostatních účastníků, takže její přítomnost na této schůzce nemohla být kvalifikována jako porušení článku 81 ES.
- 72 Tato argumentace však nemůže obstát.
- 73 Stačí konstatovat, že se s ohledem na popis této schůzky uvedený v bodě 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí, který žalobkyně nezpochybnily, jednalo o zjevně protisoutěžní schůzku. Za takových podmínek je na společnosti Barlo, aby se v souladu s judikaturou uvedenou v bodě 47 výše veřejně od obsahu uvedené schůzky distancovala.

- 74 Zejména pak skutečnost, že se společnost Barlo nevyjádřila, že svoji cenovou politiku změnila (konec bodu 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí), nelze kvalifikovat jako veřejné distancování (viz bod 50 výše).
- 75 Obdobně nemůže obstát argument, že účastníci kartelové dohody společnost Barlo na tuto schůzku pozvali, aby ji do této dohody zapojili, a že uvedený pokus se nezdařil. Jelikož k veřejnému distancování nedošlo, není prokázáno, že Barlo nenamluvila ostatním účastníkům, že souhlasí s tím nebo se podřídí tomu, co bylo rozhodnuto, jak tvrdí žalobkyně.
- 76 Argumenty žalobkyně, že se jednalo o první schůzku, jež se týkala jednání o cenách za přítomnosti zástupce společnosti Barlo, a že uvedený zástupce takový protisoutěžní obsah nečekal, a dále že Barlo veškerou aktivní účast na schůzce popřela a že nebylo prokázáno, že svoji cenovou politiku po této schůzce změnila, a konečně že napadené rozhodnutí účast zástupce společnosti Barlo na žádné další navazující schůzce nezmiňuje, nejsou za takových podmínek relevantní. Z výše uvedeného dále vyplývá, že se nejednalo o první schůzku, kde byl zástupce společnosti Barlo přítomen. Jak bylo uvedeno výše, prohlášení společnosti Lucite v tomto smyslu jsou v rozporu s tvrzeními společností Atofina, Degussa a samotných žalobkyně.
- 77 Zatřetí, pokud jde o schůzku ze dne 24. února 2000 v Heidelbergu, žalobkyně uvádí, že popis učiněný Komisí v bodě 167 odůvodnění napadeného rozhodnutí není správný a že se nejednalo o schůzku kartelové dohody, ale o „nečekaný“ „pokus“, vypracovat dohodu o tarifech a společnost Barlo do ní zapojit a že tento pokus se nezdařil.

78 V tomto ohledu je třeba na jednu stranu uvést, že bod 167 odůvodnění napadeného rozhodnutí zachycuje správně obsah prohlášení žalobkyň v jejich odpovědi na oznámení námitek, jehož přesnost projednávaná žaloba nezpochybňuje. Avšak na rozdíl od tvrzení žalobkyň uvedené prohlášení již samo o sobě stačí k prokázání toho, že dotčená schůzka měla zjevně protisoutěžní povahu. Jednoznačně z něj totiž vyplývá, že společnosti Degussa a Atofina představily jejich nové struktury sazeb s cílem pobídnout ostatní účastníky, aby je následovali a na toto téma „diskutovali“. I za předpokladu, že by bylo prokázáno, že tato „diskuze“ skončila bez konkrétního výsledku, jak tvrdí žalobkyně, k odstranění protisoutěžní povahy uvedené schůzky to nestačí, neboť došlo přinejmenším k diskuzi o cenách a k výměně důležitých obchodních informací. Vzhledem k tomu, že společnost Barlo se od takového obsahu schůzky veřejně nedistancovala, pak samotná účast této společnosti na uvedené schůzce prokazuje, že žalobkyně se na kartelové dohodě podílely (viz body 37 a 47 až 51 výše).

79 Na druhou stranu obsah prohlášení společnosti Degussa, jež Komise na žádost Tribunálu předložila, podporuje tvrzení Komise, že podniky „se setkávaly s cílem kontrolovat provádění dohod o zvýšení cen“, že „bylo v průběhu předcházejících měsíců konstatováno, že na některých vnitrostátních trzích se ceny nezvýšily nebo se zvýšily pouze částečně“ a „účastníci si vyměňovali také informace o trhu“. Kromě toho v rozsahu, v němž Komise s odkazem na bod 117 odůvodnění napadeného rozhodnutí tvrdí, že výměna se týkala zejména cen na trhu, je tato informace podpořena prohlášením žalobkyň uvedeným v předcházejícím bodě, že společnosti Degussa a Atofina představily své nové struktury sazeb.

80 Za těchto podmínek nemohou ostatní argumenty obstát, zejména pak s ohledem na samotné prohlášení žalobkyň, které nebylo ve vztahu k obsahu dotčené schůzky

popřeno. Především nejsou relevantní informace, že podnik Repsol nebyl v napadeném rozhodnutí mezi účastníky schůzky uveden, zatímco společnost Degussa jeho přítomnost zmínila, nebo že společnost Lucite si konání schůzky k tomuto datu nevybavuje. Obdobně tomu je i v případě argumentů, že Degussa ve své odpovědi na oznámení námitek částečně opravila svá dřívější prohlášení. Degussa mimoto protisoutěžní povahu diskuzí mezi dotčenými společnostmi nezpochybnila. Konečně, pokud jde o argument žalobkyň, že není podpořeno tvrzení Komise, že výměna se týkala takových informací „jako jsou informace uvedené [...] v bodě 117 odůvodnění“, je třeba připomenout, že žalobkyně samy připustily, že společnosti Degussa a Atofina představily nové struktury jejich sazeb. I kdyby tedy výměna všech druhů informací uvedených v bodě 117 odůvodnění napadeného rozhodnutí prokázána nebyla, nic to nemění na závěru, že během dotčené schůzky k výměně důležitých obchodních informací došlo.

- ⁸¹ Začtvrté, ohledně schůzky ze dne 21. srpna 2000 v Deidesheimu je třeba podotknout, že bod 168 odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje její podrobný popis vycházející zejména z ručně psaných poznámek z této schůzky zástupce společnosti Lucite, které byly nalezeny při kontrole v prostorách této společnosti a které uvádí zejména předpokládané zvýšení cen pro společnost Barlo. Tato schůzka, včetně její protisoutěžní povahy, byla následně potvrzena společností Lucite v rámci její žádosti na základě oznámení o spolupráci, jakož i společnostmi Degussa a Atofina. Společnost Barlo svoji účast na dotčené schůzce a její zjevně protisoutěžní povahu potvrdila, když prohlásila následující:

„Dne 21. srpna 2000 se konala v Deidesheimu čtvrtá schůzka [...] a na pořadu jednání byl ‚elektronický obchod‘, tedy téma, které bylo v daném období rovněž předmětem početných diskuzí na schůzích CEFIC. Schůzku svolávala opět Degussa. Ovšem místo diskuze o elektronickém obchodu změnily společnosti Degussa a Atofina

pořad jednání a navrhly zvýšení cen na listopad 2000. Po výměně detailních informací o svých cenách společnosti Degussa a Atofina oznámily svůj úmysl ceny v listopadu 2000 zvýšit. Podle informací, které mají [žalobkyně] k dispozici, pan Bernard žádné zvýšení cen neakceptoval [...]"

- 82 S ohledem na tyto skutečnosti je třeba konstatovat, že zjevně protisoutěžní povaha schůzky, jakož i přítomnost společnosti Barlo na této schůzce, byly prokázány dostatečně právním způsobem.
- 83 Žalobkyně ani v rámci projednávané žaloby nepochybňují popis uvedený v bodě 168 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ale pouze tvrdí, že Komise neprokázala, že přítomnost společnosti Barlo na této schůzce byla v rozporu s článkem 81 ES vzhledem k tomu, že Barlo s návrhy společností Atofina a Degussa nesouhlasila. Podle žalobkyň tedy tato schůzka byla pro společnost Barlo „nečekaným“ „pokusem“ ji zapojit do kartelové dohody. Žalobkyně rovněž zdůrazňují, že chybí důkaz, že Barlo provedla zvýšení cen, o němž bylo na této schůzce rozhodnuto, což uznala i Komise, vzhledem k tomu, že datum této schůzky odpovídá konci účasti uvedené společnosti na protiprávním jednání.
- 84 Tato argumentace však nemůže zpochybnit závěr Komise o porušení článku 81 ES.
- 85 Argument, že Barlo se zvýšením cen nesouhlasila, je v rozporu s obsahem ručně psaných poznámek zástupce společnosti Lucite, přičemž tento obsah byl společnostmi Lucite, Degussa a Atofina dříve potvrzen.

- 86 Dále, i kdyby společnost Barlo výslovně se zvýšením cen nesouhlasila, přesto se účastnila zjevně protisoutěžní schůzky, při níž se o zvýšení cen jednalo a rozhodovalo a vyměňovaly se citlivé obchodní informace, a to aniž se od obsahu této schůzky veřejně distancovala. V souladu se zásadami stanovenými judikaturou uvedenou v bodě 49 výše je za takových podmínek porušení pravidel hospodářské soutěže prokázáno. Zejména není rozhodná skutečnost, že obsah schůzky byl pro společnost Barlo „nečekaný“ a že uvedená společnost výsledky schůzky neplní.
- 87 Prohlášení společnosti Atofina, že „cílem schůzky byla snaha o obnovení důvěry mezi společnostmi Degussa/Ato[fin]a/Lucite/Barlo, aby mohly být zvýšeny ceny“, ostatně neprokazuje, jak tvrdí žalobkyně, že schůzka nebyla organizována jako schůzka kartelové dohody, ale spíše potvrzuje zjevně protisoutěžní povahu schůzky, přítomnost společnosti Barlo na této schůzce, jakož i skutečnost, že Barlo byla do kartelové dohody zapojená již před konáním této schůzky.
- 88 S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že Komise měla správně za to, že účast společnosti Barlo na čtyřech výše uvedených schůzkách zakládala porušení článku 81 ES.
- 89 Tento závěr nezpochybňují ani argumenty žalobkyně, že v projednávané věci je třeba s ohledem na to, že žalobkyně získaly společnost Barlo čtyři roky po ukončení protiprávního jednání, a nemohly z tohoto důvodu předložit své vlastní důkazy, věnovat „zvláštní pozornost“ důkaznímu břemenu, jež se Komise snažila obrátit. Z výše uvedeného vyplývá, že podle ustálené judikatury v oblasti dokazování bylo porušení článku 81 ES prokázáno.

90 Stejně tak nemohou obstát argumenty žalobkyně, které mají v podstatě za cíl nahradit vysvětlení skutkového stavu, ke kterému Komise dospěla, jiným „přijatelným vysvětlením“ vzhledem k tomu, že závěr uvedený v bodě 88 výše je založen na jednoznačných důkazech shromážděných Komisí (viz v tomto smyslu rozsudek Coats Holdings a Coats v. Komise, bod 51 výše, body 72 a 74).

91 Projednávaná výtka tudíž musí být zamítnuta.

– Ke schůzce v Barceloně (Španělsko) z května – června 1999, která je popírána (bod 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí)

92 Na rozdíl od čtyř výše přezkoumaných schůzek, žalobkyně popírájí, že se Barlo účastnila jakékoliv schůzky v květnu nebo červnu 1999 a nadto tvrdí, že Komise konání této schůzky neprokázala. Uvedená schůzka má však pro žalobkyně „zásadní význam“, jelikož je pojátkem mezi dvěma schůzkami z roku 1998 a dvěma schůzkami z roku 2000, kterých se Barlo účastnila.

93 V tomto ohledu je třeba připomenout, že bod 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí:

„V květnu nebo červnu 1999 se v hotelu v Barceloně konala schůzka mezi zástupci společností Atofina, ICI, Degussa, Barlo a Irpen (místní výrobce). Předmětem této schůzky bylo informovat společnost Irpen o dohodách o cenách a do těchto dohod je zapojit. Diskuze se rovněž týkaly definice minimálních cen, včetně cen za paletu. Jednání se konala ohledně jednotlivých zemí a zákazníků, přičemž kalendář zvyšování cen byl pro každou zemi přesně určen.“

- 94 Podle tvrzení žalobkyň je nesporné, že Komise o této schůzce neměla žádný listinný důkaz, a to nejen ohledně její protisoutěžní povahy, ale ani o jejím samotném konání a účastnících. Komise na podporu popisu uvedené schůzky v napadeném rozhodnutí pouze citovala prohlášení společnosti Atofina učiněné v rámci její žádosti na základě oznámení o spolupráci a potvrzení společnosti Degussa poskytnuté v její odpovědi na oznámení námitek.
- 95 Je tedy třeba ověřit, zda tato prohlášení umožňují účast společnosti Barlo na údajné schůzce dostatečně právním způsobem prokázat.
- 96 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury uvedené v bodech 52 až 54 výše hrají prohlášení učiněná v rámci politiky shovívavosti důležitou roli. Tato prohlášení jménem podniku mají nezanedbatelnou důkazní hodnotu, jelikož implikují značná právní a hospodářská rizika (viz rovněž rozsudek Tribunálu ze dne 24. března 2011, Aalberts Industries a další v. Komise, T-385/06, Sb. rozh. s. II-01223, bod 47). Z judikatury uvedené v bodech 53 a 55 výše však rovněž vyplývá, že prohlášení učiněná obviněnými podniky v rámci žádostí podaných na základě oznámení o spolupráci je třeba posuzovat s opatrností, a jsou-li napadena, obecně je nelze bez potvrzení přijmout.
- 97 Pro účely přezkumu důkazní hodnoty prohlášení podniků, které podaly žádost na základě oznámení o spolupráci, Tribunál krom toho přihlédne zejména k významu nepřímých shodujících se důkazů, které relevanci těchto prohlášení podporují (rozsudky JFE Engineering a další v. Komise, bod 44 výše, bod 220, a Peróxidos Orgánicos v. Komise, bod 53 výše, bod 70). Relevance prohlášení stejně tak může mít dopad na vyžadovaný stupeň potvrzení (v tomto smyslu viz rozsudek JFE Engineering a další v. Komise, bod 44 výše, bod 220).

- 98 Ohledně prohlášení společnosti Atofina v projednávané věci uvedeného v její žádosti podané na základě oznámení o spolupráci, žalobkyně tvrdí, že nemá důkazní hodnotu, neboť není dostatečně podrobné.
- 99 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že Atofina dotčenou schůzku zařadila do kontextu řady schůzek, které se konaly v období mezi létem roku 1997 a rokem 1999 a které jsou popsány na jedné stránce vyňaté z její žádosti, která byla podána na základě oznámení o spolupráci, a přiložené k žalobní odpovědi. Na začátku stránky Atofina uvedla pod názvem „Účastníci“ dotyčné podniky, a sice společnosti Atoglas, Röhm, Degussa, Lucite (ICI), Repsol a Barlo, jakož i totožnost jejich zástupců, zejména pak „W. [B.] + E. [S.] působící od roku 99“ v případě společnosti Barlo. Následně Atofina popsala několik schůzek v Německu, z nichž dvě schůzky konané v Darmstadtu v létě a na podzim roku 1998, ve Francii a v Itálii. Závěrem Atofina uvedla na konci dané stránky následující:

„V květnu/červnu 99

Schůzka v hotelu v centru Barcelony: stejní účastníci, dále společnost Irpen (místní výrobce) a přítomnost zástupců místních sítí.

Obsah diskuzí v Darmstadtu a na místní úrovni:

Úrovně cen u distributorů (70 % trhu), definice cílů spočívajících ve stanovení nízkých cen pro zpracovatele a nízkých cen za paletu.“

100 Je třeba konstatovat, že na rozdíl od tvrzení žalobkyně umožňovalo toto prohlášení určit jak účastníky schůzky, tak její protisoutěžní obsah. Údaj „stejní účastníci, dále společnost Irpen“ je třeba vykládat ve světle označení účastníků na jednotlivých schůzkách, které je obsaženo na začátku stránky prohlášení společnosti Atofina, kde uvedla zejména „Barlo [:] W. [B.] + E. [S.] od roku 99“. Stejně tak údaj „obsah diskuzí [...] na místní úrovni“ v kontextu této stránky je nutně třeba chápat tak, že se vztahuje k dotčené schůzce v Barceloně. Podle názoru společnosti Atofina tak obsah této schůzky spočíval ve stanovení „úrovní cen u distributorů“, v „definici cílů spočívajících v nízkých cenách pro zpracovatele“ a ve „stanovení nízkých cen za paletu“. Přestože tento dokument není v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí citován, ze spisu vyplývá, že Atofina následně poskytla v odpovědi na žádost Komise o informace ke sporné schůzce doplňující komentáře a výslovně přítomnost zástupce společnosti Barlo uvedla. Ohledně protisoutěžního obsahu schůzky kromě toho připojila jedno doplňující upřesnění, když prohlásila, že jejím „cílem [...] bylo rozšířit strukturu sazby do Španělska/Portugalska a přesvědčit místní výrobce, aby se k ní připojili“.

101 Podle společnosti Atofina z toho jednoznačně vyplývá, že zástupce společnosti Barlo mezi účastníky dotčené schůzky byl a tato schůzka měla protisoutěžní povahu.

102 Rovněž je však třeba uvést, že žalobkyně oprávněně tvrdí, že prohlášení společnosti Atofina mnoho upřesnění ohledně údajné schůzky v Barceloně neobsahuje. Neumožňuje tak určit ani datum ani přesné místo schůzky ani témata, o kterých se konkrétně jednalo. Upřesnění k posledně uvedenému bodu byla přidána až později (viz bod 100 výše). Tento popis je v protikladu k popisu ostatních schůzek uvedených na dotčené stránce, který uvádí názvy hotelů, kde se schůzky konaly, konkrétní témata, o nichž se jednalo a někdy také další upřesnění jako označení podniku, který platil

výdaje za hotel. Stejně tak, vyjma uvedení zástupce společnosti Barlo mezi účastníky schůzky, prohlášení společnosti Afotina o této schůzce žádnou konkrétní informaci neobsahuje.

- 103 Kromě toho je třeba konstatovat, že relevanci prohlášení společnosti Atofina lze relativizovat s ohledem na to, jak Komise posoudila ostatní schůzky, které Atofina zmínila. Je třeba uvést, že pokud jde o osm dalších schůzek, jež byly součástí řady schůzek uvedené v prohlášení společnosti Atofina [schůzky v září 1997 v Dernbachu, v dubnu 1998 v Dernbachu, v červnu 1998 v Idsteinu (Německo,) na jaře 1998 v Paříži (Francie), v průběhu léta 1998 v Darmstadtu, na podzim 1998 v Darmstadtu a dvě schůzky v Miláně (Itálie) nebo poblíž Milána v roce 1999], pouze dvě, na kterých společnost Barlo svoji účast připustila, a to schůzka v Dernbachu v dubnu 1998 a schůzka v Darmstadtu v červnu 1998, byly vůči žalobkyním v napadeném rozhodnutí konstatovány. Přitom je třeba zopakovat, že podle společnosti Atofina se „účastníci“ uvedení na začátku dané stránky jejího prohlášení, včetně společnosti Barlo, účastnili všech schůzek z uvedené řady schůzek.
- 104 Potvrzení společnosti Degussa ohledně přítomnosti společnosti Barlo na sporné schůzce je třeba, za těchto podmínek a při nedostatku jakýchkoliv listinných důkazů o této schůzce, přezkoumat zvlášť pozorně.
- 105 Úvodem je třeba konstatovat, že s ohledem na obsah a okolnosti, za nichž k potvrzení společnosti Degussa došlo, je jeho relevance omezena.
- 106 Společnost Degussa totiž zcela obecným způsobem potvrdila „konání, obsah a účastníky“ schůzky a žádnou konkrétní informaci o společnosti Barlo neuvedla. Jediné upřesnění obsažené v tomto prohlášení se vztahuje k předmětu této schůzky (připojení společnosti Irpen k dohodám) a společnosti Barlo se konkrétně netýká. Ve zbývajících částech prohlášení Degussa výslovně uvedla, že na detaily si již nepamatuje, zejména

pak že nemůže uvést datum schůzky vzhledem k tomu, že potvrzení o výdajích za cestu pana F. za toto období chybí.

- 107 Je tedy třeba konstatovat, že stupeň podpoření tohoto prohlášení o přítomnosti společnosti Barlo na sporné schůzce je poměrně slabý.
- 108 Co se dále týče argumentů žalobkyň, že uvedené potvrzení bylo předloženo ve velmi pokročilé fázi řízení, a to v odpovědi na oznámení námitek, je třeba uvést, že tato okolnost jako taková neumožňuje upřít prohlášení společnosti Degussa veškerou důkazní hodnotu, která musí být přezkoumána ve světle všech relevantních okolností projednávaného případu.
- 109 Nezávisle na prohlášení společnosti Atofina má však takové prohlášení menší důkazní hodnotu, než kdyby bylo učiněno bezprostředně. Především pokud byl podnik, který podal žádost o ochranu, seznámen s informacemi, jež Komise v rámci šetření nashromáždila, pak se logika vlastní postupu na základě oznámení o spolupráci, podle které by jakákoliv snaha uvést Komisi v omyl mohla zpochybnit upřímnost a úplnost spolupráce podniku (viz bod 53 výše), neuplatní ve stejné míře jako v případě spontánního prohlášení bez znalosti námitek Komise. Obdobně úvahy, že prohlášení na základě oznámení o spolupráci jsou v rozporu se zájmy prohlašujícího, a musí tedy být v zásadě považována za zvláště hodnověrné důkazy (viz bod 54 výše), nelze v případě odpovědi na oznámení námitek takového podniku, jako je Degussa, který podal žádost o ochranu, uplatnit v plném rozsahu.

- 110 Jedná-li se o zcela obecné potvrzení „konání“, „obsahu“ a „účastníků“ jedné schůzky, jak tomu je v projednávané věci, pak nelze vyloučit, že dosah takového potvrzení byl obsahem oznámení námitek ovlivněn. Tuto úvahu odráží posouzení dvou schůzek v Miláně nebo poblíž Milána, které se podle prohlášení společnosti Atofina konaly v roce 1999. Komise ve své odpovědi na otázku Tribunálu vysvětlila, že „jelikož druhá žádost o shovívavost, tedy žádost společnosti Degussa, výslovně přítomnost společnosti Barlo na daných schůzkách nepotvrzovala, Komise [tyto] dvě schůzky, jež Atofina uvedla [ve svém prohlášení], proti [žalobkyním] nepoužila“. Komise dále upřesnila, že „jak je uvedeno v bodě 240 oznámení námitek, Degussa [v] bodě 160 svojí odpovědi na oznámení námitek pouze připomenula přítomnost společností Atofina, Degussa, Lucite, Madreperla a Plastidit“. Komise přitom nevysvětlila, proč se v bodě 240 oznámení námitek rozhodla neuvést společnost Barlo mezi účastníky dvou schůzek v Miláně nebo poblíž Milána, zatímco v případě sporné schůzky v Barceloně tak učinila, a to v situaci, kdy Atofina zmínila přítomnost společnosti Barlo v obou případech týmiž slovy („stejní účastníci, dále společnost [...]“). Nelze tedy vyloučit, že pokud jde o totožnost účastníků protisoutěžních schůzek, Degussa se do určité míry spolehla na znění oznámení námitek, místo aby skutkový stav objektivně vylicila.
- 111 Závěrem je třeba připomenout, že žalobkyně přítomnost společnosti Barlo na sporné schůzce důrazně popírají, zatímco její přítomnost výslovně připouští na všech ostatních schůzkách, které jsou vůči nim v napadeném rozhodnutí konstatovány, a dále že napadené rozhodnutí neuvádí žádné další potvrzení této schůzky, které se podle společnosti Atofina účastnila rovněž společnost ICI (nyní Lucite), jakož i podniky „Repsol“ a „Irpen“, a to přestože ICI a Lucite také předložily žádosti na základě oznámení o spolupráci.
- 112 S ohledem na všechny výše analyzované skutečnosti a zejména pak na neschopnost Komise zajistit listinné důkazy o dotčené schůzce nebo podrobnější prohlášení

ohledně přítomnosti společnosti Barlo na této schůzce a se zřetelem na zásadu, že v případě pohybnosti na straně soudu, musí být tato skutečnost ku prospěchu podniku, jemuž je rozhodnutí určeno (viz bod 58 výše), je třeba konstatovat, že schůzku v Barceloně uvedenou v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze proti žalobkyním uplatnit.

¹¹³ V tomto ohledu je jistě třeba uvést, že Komise oprávněně tvrdí, že ačkoliv musí pro doložení pevného přesvědčení, že k protiprávnímu jednání došlo, uvést přesné a shodující se důkazy (viz v tomto smyslu rozsudky Volkswagen v. Komise, bod 43 výše, bod 43 a citovaná judikatura, a Lafarge v. Komise, bod 43 výše, bod 55), každý z těchto důkazů nemusí těmito kritériím nezbytně odpovídat se zřetelem na každý prvek protiprávního jednání, neboť stačí, když soubor nepřímých důkazů, kterého se orgán dovolává, odpovídá tomuto požadavku jako celek (v tomto smyslu viz rozsudek JFE Engineering a další v. Komise, bod 44 výše, bod 180 a citovaná judikatura). Stejně tak Komise oprávněně trvá na skutečnosti, že důkazy musí být posuzovány jako celek s ohledem na všechny relevantní skutkové okolnosti (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 11. března 1999, Thyssen Stahl v. Komise, T-141/94, Recueil, s. II-347 bod 175).

¹¹⁴ Přestože Komise tvrdí, že schůzku v Barceloně v květnu – červnu 1999 je třeba posuzovat ve světle trvající spolupráce mezi členy kartelové dohody, která má podle společnosti Degussa své počátky v letech 1984–1985, je však třeba připomenout, že Komise v napadeném rozhodnutí připustila, že „účast společnosti Barlo na kartelové dohodě nebylo [možné] přirovnat k účasti většiny ostatních podniků“ zejména vzhledem k tomu, že „odhalené protisoutěžní kontakty spíše prokázaly, že společnost Barlo se ojedinele účastnila schůzek, které spočívaly pouze v jejím informování o dohodách nebo jednáních ve vzájemné shodě ohledně PMMA – pevných desek“ (bod 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise rovněž připustila, že společnost Barlo se protiprávního jednání účastnila kratší dobu než ostatní podniky, a to od 30. dubna 1998 do 21. srpna 2000, zatímco protiprávní jednání jako takové bylo

stanoveno pro období od 23. ledna 1997 do 12. září 2002. S přihlédnutím k těmto okolnostem je zcela pravděpodobné, že společnost Barlo se kartelové dohody účastnila pouze na čtyřech schůzkách, jak připustily i žalobkyně. Ani celkové posouzení souboru nepřímých důkazů, které Komise vůči žalobkyním nashromáždila, ani kontext případu tudíž neumožňují změnit závěr uvedený v bodě 112 výše.

115 Z toho vyplývá, že projednávanou výtku je třeba přijmout.

– K neexistenci jiných kontaktů nebo výměn informací, kterých by se společnost Barlo účastnila

116 Žalobkyně zpochybňují přesnost tvrzení uvedených v bodě 227 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvádí, že detailní popis schůzek, kterých se společnost Barlo účastnila, ukazuje, že uvedené schůzky nesloužily za účelem ji informovat o obsahu schůzek, kterých se nezúčastnila. Dále žalobkyně zdůrazňují, že napadené rozhodnutí nijak nenaznačuje, že by existovaly další kontakty nebo výměny informací, kterých by se společnost Barlo účastnila a k podpoře takových kontaktů či výměn informací nebyl předložen žádný důkaz.

117 V tomto ohledu je třeba připomenout, že bod 227 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí následující:

„[...] skutečnost, že Barlo se pravděpodobně neúčastnila všech schůzek věnovaných produktu, na který se tento podnik specializuje (a to PMMA – pevné desky) nemá na posouzení jeho účasti na kartelové dohodě žádný dopad, jelikož se účastnil schůzek

předchozích a následujících po schůzkách, na kterých přítomen nebyl, a mohl být tedy informován a při určování svého obchodního chování na trhu mohl zohlednit informace vyměněné se soutěžiteli [...].“

- 118 Je třeba konstatovat, že argumentace žalobkyň spočívá na nesprávném výkladu tohoto bodu. Komise v něm totiž pouze odmítá tvrzení, že žalobkyně nelze z důvodu omezeného počtu schůzek, kterých se společnost Barlo účastnila, shledat odpovědnými za jediné a trvající protiprávní jednání. Komise naproti tomu netvrdila, že společnost Barlo byla skutečně informována o obsahu schůzek, jichž se neúčastnila, a že existovaly jiné kontakty nebo výměny informací, které se uvedené společnosti týkaly. Komise pouze uvedla, že existuje možnost, že společnost Barlo informována byla („mohla být“), což žaloba ostatně nenapadá.
- 119 Argumentace žalobkyň je tedy neúčinná.
- 120 Mezi účastnicemi řízení mimoto není sporu o tom, že námitky Komise vůči žalobkyním spočívají na účasti společnosti Barlo na pěti protisoutěžních schůzkách ohledně pevných desek z PMMA, které byly přezkoumány výše.
- 121 V rozsahu, v němž žalobkyně popírají jejich odpovědnost za jediné protiprávní jednání, je ostatně třeba odkázat na přezkum druhé části prvního žalobního důvodu níže.
- 122 Projednávanou výtku je tudíž třeba zamítnout.

– Závěr vztahující se k první části prvního žalobního důvodu

- 123 Pokud jde o posouzení údajné účasti společnosti Barlo na schůzce v květnu nebo červnu v Barceloně, je třeba s ohledem na výše uvedené přijmout první část prvního žalobního důvodu, která vychází z nesprávného posouzení schůzek a jiných kontaktů nebo výměn informací zahrnujících společnost Barlo, a ve zbývající části musí být tato část prvního žalobního důvodu zamítnuta. Případný vliv tohoto závěru na legalitu odůvodnění napadeného rozhodnutí a na stanovení výše pokuty bude přezkoumán níže.

K druhé části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení účasti společnosti Barlo na „jediném společném protisoutěžním projektu“ vztahujícímu se ke třem výrobkům z PMMA

- 124 Žalobkyně tvrdí, že Komise měla v napadeném rozhodnutí nesprávně za to, že z důvodu jejich přistoupení nebo přispění k „jedinému společnému protisoutěžnímu projektu“, který se vztahoval ke třem kategoriím výrobků, a to hmoty na výrobu forem z PMMA, pevné desky z PMMA a sanitární výrobky z PMMA, porušily článek 81 ES.
- 125 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že s ohledem na povahu porušení pravidel hospodářské soutěže, jakož i na povahu a přísnost následných pokut je odpovědnost za protiprávní jednání osobní povahy (rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 78).

- 126 Dále je třeba uvést, že dohody a jednání ve vzájemné shodě, na které se vztahuje čl. 81 odst. 1 ES, totiž nutně vyplývají ze shody několika podniků, které jsou všechny spolupachateli protiprávního jednání, avšak jejich účast může mít různé podoby zejména podle charakteristik dotčeného trhu a postavení každého podniku na tomto trhu, sledovaných cílů a zvolených nebo zamýšlených způsobů provedení. Pouhá okolnost, že každý podnik se protiprávního jednání účastní v podobě jemu vlastní, však nepostačuje k vyloučení jeho odpovědnosti za celé protiprávní jednání, včetně chování, která jsou fakticky uskutečňována jinými účastníky se podniky, avšak která mají tentýž protisoutěžní cíl nebo účinek (rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, body 79 a 80).
- 127 Porušení článku 81 odst. 1 ES může vyplývat nejen z jediného úkonu, ale rovněž z řady úkonů anebo i z pokračujícího jednání. Tento výklad nelze zpochybnit z důvodu, že jeden nebo více prvků z této řady úkonů nebo tohoto pokračujícího jednání může rovněž sám o sobě a nahlížen izolovaně porušovat uvedené ustanovení (v tomto smyslu viz rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 81). Pokud se jednotlivé skutky začleňují do „jednotného záměru“ z důvodu svého totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž uvnitř společného trhu, má Komise právo přičítat odpovědnost za tyto skutky v závislosti na účasti na protiprávním jednání nahlíženém jako celek (viz rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 258 a citovaná judikatura), i když je prokázáno, že se dotčený podnik přímo zúčastnil pouze jednoho nebo několika prvků naplňujících znaky protiprávního jednání (viz rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 2007, BASF a UCB v. Komise, T-101/05 a T-111/05, Sb. rozh. s. II-4949, bod 161 a citovaná judikatura).
- 128 Podle judikatury Soudního dvora Komise musí k prokázání účasti podniku na takové jediné dohodě prokázat, že uvedený podnik svým jednáním zamýšlel přispět ke společným cílům sledovaným všemi účastníky a že věděl o faktickém plánovaném nebo uplatňovaném jednání jiných podniků při sledování téhož cíle nebo ho mohl důvodně

předvídat a byl připraven podstoupit z toho plynoucí riziko (rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 87, a Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 83).

¹²⁹ Závěrem je třeba podotknout, že skutečnost, že se určitý podnik nepodílel na všech skutečnostech zakládajících kartelovou dohodu nebo že hrál malou roli v těch aspektech, jichž se účastnil, tak musí být zohledněna při posouzení závažnosti protiprávního jednání a případně při stanovení výše pokuty (rozsudky Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 90, a Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 86).

¹³⁰ Na prvním místě je v projednávané věci třeba podotknout, že výrok odůvodnění napadeného rozhodnutí neurčuje přesný rozsah protiprávního jednání, za který byly jeho adresáti shledáni odpovědnými, neboť článek 1 pouze zmiňuje „soubor dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví metakrylátů“, aniž by dotyčné výrobky blíže specifikoval.

¹³¹ Je však třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je výrok aktu neoddělitelně spojený s jeho odůvodněním, takže musí být vykládán, je-li třeba, s přihlédnutím k důvodům, které vedly k jeho přijetí (viz rozsudek Tribunálu ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise, T-201/04, Sb. rozh. s. II-3601, bod 1258 a citovaná judikatura).

132 Bod 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom jasně stanoví, že jediné a trvající protiprávní jednání se týká tří výrobků z PMMA, a to v následujícím znění:

„Adresáti tohoto rozhodnutí se účastnili jediného a trvajícího jednání porušujícího článek 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP v odvětví metakrylátů, a to pokud jde o následující tři výrobky:

- PMMA – hmoty na výrobu forem;

- PMMA – pevné desky a

- PMMA – sanitární výrobky.“

133 Komise kromě toho v bodech 222 až 226 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla důvody, proč měla za to, že dotčená kartelová dohoda mohla být kvalifikována jako jediné a trvající protiprávní jednání, které se týkalo tří výše uvedených výrobků. V tomto kontextu Komise uvádí ke zvláštnímu případu žalobkyň následující:

„Skutečnost, že dotyčné podniky se nepodílely na všech prvcích tvořících celou kartelovou dohodu, je nemůže zprostit jejich odpovědnosti za porušení článku 81 [ES]. Okolnost, že společnost Barlo na rozdíl od ostatních stran protisoutěžních ujednání nevyrábí všechny tři výrobky z PMMA, nemění povahu ani předmět uvedeného protiprávního jednání spočívajícího v narušení běžného vývoje cen všech těchto výrobků. Ze skutečností uvedených v části 3 [odůvodnění napadeného rozhodnutí] jasně vyplývá, že všechny strany protisoutěžních ujednání k tomuto společnému

protisoutěžnímu projektu přistoupily a v rámci jejich možností přispívaly (tj. podle jejich specializace na jeden nebo více výrobků dotčených těmito dohodami)“ (bod 226 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 134 S ohledem na toto odůvodnění napadeného rozhodnutí je třeba konstatovat, že co se týče hmoty na výrobu forem z PMMA, pevných desek z PMMA a sanitárních výrobků z PMMA, jeho článek 1 shledává žalobkyně odpovědnými za účast na jediném a trvajícím protiprávním jednání.
- 135 Na druhém místě je třeba poznamenat, že otázka předložená k posouzení Tribunálu není otázkou existence jediného protiprávního jednání, které se týká tří dotčených výrobků, ale otázkou odpovědnosti žalobkyň za celý rozsah takového protiprávního jednání. Žalobkyně uvedly argumentaci směřující ke zpochybnění samotné existence jediného protiprávního jednání až v replice. Tato argumentace tedy musí být považována za nový žalobní důvod a podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu odmítnuta jako nepřipustná. Kromě toho s ohledem na veškeré následující úvahy ji v každém případě nebude třeba přezkoumávat.
- 136 Je tedy třeba přezkoumat, zda účast žalobkyň na protiprávním jednání byla na základě jejich vlastního chování způsobila přivodit jejich odpovědnost za celé protiprávní jednání, k němuž v době trvání jejich účasti došlo.
- 137 V tomto ohledu je zaprvé třeba odmítnout argument vycházející ze skutečnosti, že společnost Barlo nebyla v oblasti jedné kategorie výrobků, a to sanitárních výrobků z PMMA, aktivní. V tomto ohledu postačí, jak již Tribunál rozhodl, konstatovat, že podnik může porušit zákaz stanovený v čl. 81 odst. 1 ES, pokud jeho chování – které

je koordinováno s chováním jiných podniků – má za cíl omezit hospodářskou soutěž na konkrétním relevantním trhu v rámci společného trhu, aniž by bylo nutné předpokládat, že sám na uvedeném relevantním trhu působí (rozsudky Tribunálu ze dne 8. července 2008, AC-Treuhand v. Komise, T-99/04, Sb. rozh. s. II-1501, a ze dne 8. září 2010, Deltafina v. Komise, T-29/05, Sb. rozh. s. II-04077, bod 48). Samotná skutečnost, že společnost Barlo nebyla v odvětví sanitárních výrobků z PMMA aktivní, tudíž nutně neznamená, že žalobkyně nemohly být shledány odpovědnými za protiprávní jednání, k němuž v případě tohoto výrobku došlo.

- 138 Zadruhé ani skutečnost, že Komise v napadeném rozhodnutí „neuplatnila námitky, které byly v případě PMMA – hmot na výrobu forem vůči [žalobkyním] uvedeny“ (bod 93 odůvodnění napadeného rozhodnutí), neznamená, že žalobkyně nemohly být za jediné protiprávní jednání týkající se zejména tohoto výrobku shledány odpovědnými.
- 139 Formulace použitá Komisí v bodě 93 odůvodnění napadeného rozhodnutí je sice nevhodná a mohla by se jevit v rozporu s odpovědností žalobkyň za takové jediné protiprávní jednání uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí, jak byl vyložen s ohledem na jeho body 2 a 226 odůvodnění (viz body 130 až 134 výše). Nicméně s ohledem na odůvodnění napadeného rozhodnutí jako celek, je třeba bod 93 odůvodnění napadeného rozhodnutí nutně chápat v tom smyslu, že podle Komise nebyla přímá účast společnosti Barlo na části kartelové dohody týkající se hmoty na výrobu forem z PMMA prokázána. Tato samotná skutečnost přitom sama o sobě odpovědnost žalobkyň za jediné protiprávní jednání vztahující se ke třem dotyčným výrobkům nevyklučuje (viz bod 126 výše).
- 140 Zatřetí k vyloučení odpovědnosti žalobkyň za jediné protiprávní jednání nestačí ani skutečnost, že Komise, pokud jde o žalobkyně, v napadeném rozhodnutí uvedla pouze pět schůzek, které byly rozloženy do období delší než dva roky, z nichž nadto žádná

nebyla „vrcholovou schůzkou“, na které se uzavíraly „dohody o hlavní spolupráci“ (bod 105 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

¹⁴¹ Z ustálené judikatury vyplývá, že skutečnost, že různé podniky hrály ve sledování společného cíle různé role, nevylučuje za podmínky, že každý podnik přispěl na své vlastní úrovni ke sledování společného cíle, totožnost protisoutěžního cíle, a tedy protiprávní jednání (viz rozsudek Tribunálu ze dne 28. dubna 2010, BST v. Komise, T-452/05, Sb. rozh. s. II-01373, bod 32 a citovaná judikatura). V rámci celkové dohody pokrývající několik let nemá rozpětí několika měsíců mezi projevy kartelové dohody velký význam. Naopak určující je skutečnost, že jednotlivé úkony spadají do celkového plánu z důvodu jejich totožného cíle (rozsudky Aalborg Portland a další v. Komise, bod 46 výše, bod 260, a Lafarge v. Komise, bod 43 výše, bod 483).

¹⁴² Začtvrté tedy zbývá ve světle argumentů žalobkyň ověřit, zda jsou splněny podmínky stanovené judikaturou uvedenou v bodě 128 výše.

¹⁴³ V tomto ohledu Tribunál upřesnil, že podnik může být shledán odpovědným za globální kartelovou dohodu i tehdy, je-li prokázáno, že se přímo zúčastnil pouze jednoho nebo více prvků tvořících dohodu, jestliže věděl nebo měl nutně vědět, že koluze, na níž se účastní, zvláště prostřednictvím pravidelných jednání organizovaných během několika let, byla součástí celkového schématu určeného k narušení normálního fungování hospodářské soutěže a toto schéma zahrnovalo soubor prvků tvořících kartelovou dohodu (rozsudky Tribunálu ze dne 8. července 2004, Corus UK v. Komise, T-48/00, Sb. rozh. s. II-2325, bod 176, a BST v. Komise, bod 141 výše, bod 32).

- ¹⁴⁴ Pouhá skutečnost, že dohoda, které se podnik účastnil, a globální kartelová dohoda mají stejný účel, tak nepostačuje k tomu, aby tomuto podniku byla přičtena účast na globální kartelové dohodě. Jeho účast na globální kartelové dohodě totiž může být výrazem jeho přistoupení k dohodě, které se účastnil, pouze pokud podnik věděl nebo měl vědět, že se svou účastí na této dohodě začlenil i do globální kartelové dohody (rozsudky Tribunálu ze dne 20. března 2002, Sigma Technologie v. Komise, T-28/99, Recueil, s. II-1845, bod 45, a Bolloré a další v. Komise, bod 54 výše, bod 209).
- ¹⁴⁵ V tomto ohledu je třeba úvodem poukázat na to, že Komise neprokázala, a dokonce ani neuvedla, že společnost Barlo věděla nebo měla vědět, že se účastí na kartelové dohodě ohledně pevných desek z PMMA začlenila do globální kartelové dohody, která se týkala tří výrobků z PMMA.
- ¹⁴⁶ Naopak, jak žalobkyně správně zdůrazňují, sama Komise v napadeném rozhodnutí připustila, že „společnost Barlo tedy nevěděla nebo nemusela nutně vědět o celkovém projektu protisoutěžních ujednání“ (bod 335 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- ¹⁴⁷ Komise rovněž netvrdí, že společnost Barlo věděla o faktickém plánovaném nebo uplatňovaném jednání jiných podniků sledujících tytéž cíle, nebo takové jednání mohla rozumně předvídat, a byla připravena přijmout z toho plynoucí riziko. Komise naopak v žalobní odpovědi uvádí, že Barlo „alespoň v případě PMMA –pevných desek“ věděla o činnostech svých konkurentů směřujících k realizaci tohoto jediného cíle.
- ¹⁴⁸ Teze, kterou Komise zastává, spočívá na pouhém tvrzení, že protiprávní jednání, které společnost Barlo mohla „subjektivně vnímat“ jako vztahující se jen k pevným deskám z PMMA, bylo ve skutečnosti nedílnou součástí jediného rozsáhlejšího

protiprávního jednání, které se vztahovalo k uvedeným třem výrobkům z PMMA. Z judikatury uvedené v bodech 128, 143 a 144 výše přitom jasně vyplývá, že subjektivní vnímání protiprávního jednání je z hlediska článku 81 odst. 1 ES relevantním prvkem. V tomto ohledu je třeba připomenout, že toto ustanovení se nepoužije, pokud neexistuje alespoň shoda vůle mezi dotýcnými stranami (viz rozsudek Tribunálu ze dne 19. března 2010, IMI a další v. Komise, T-18/05, Sb. rozh. s. II-01769, bod 88 a citovaná judikatura).

¹⁴⁹ Kromě toho je třeba zdůraznit, že pouhá skutečnost, že společnost Barlo znala a sledovala protisoutěžní cíle v odvětví pevných desek z PMMA, neumožňuje dospět k závěru o tom, že uvedená společnost věděla o jediném cíli, který jediná kartelová dohoda v odvětví metakrylátů sledovala. Bylo totiž rozhodnuto, že pojem „jediný cíl“ nelze vymezit obecným odkazem na narušení hospodářské soutěže v uvedeném odvětví, neboť ovlivnění hospodářské soutěže je, jako cíl či účinek, podstatným prvkem jakéhokoli chování spadajícího do působnosti čl. 81 odst. 1 ES. Existovalo by riziko, že taková definice pojmu jediného cíle částečně zbaví pojem „jediné a trvající protiprávního jednání“ jeho smyslu v rozsahu, v jakém by měla za následek, že několik chování týkajících se hospodářského odvětví zakázaných čl. 81 odst. 1 ES by muselo být systematicky kvalifikováno jako prvky naplňující znaky jediného protiprávního jednání (rozsudky Tribunálu BASF a UCB v. Komise, bod 127 výše, bod 180, a ze dne 28. dubna 2010, Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise, T-446/05, Sb. rozh. s. II-01255, bod 92).

¹⁵⁰ Teze Komise by totiž umožňovala přičíst podniku jedině protiprávní jednání z důvodu pouhého konstatování objektivních vazeb mezi uvedeným jednáním a dohodou, které se takový podnik účastnil, přičemž takovými vazbami jsou například příslušnost ke stejnému hospodářskému odvětví, a to dokonce bez prokázání toho, že daný podnik o existenci takového jediného protiprávního jednání věděl nebo že jej mohl důvodně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko.

- 151 Je tedy třeba konstatovat, že Komise neprokázala, že účast společnosti Barlo na protiprávním jednání týkajícím se pevných desek z PMMA vedla na základě jejího vlastního chování k odpovědnosti žalobkyně za celé jediné protiprávní jednání, a že druhá část prvního žalobního důvodu je tedy opodstatněná.
- 152 V důsledku toho je třeba zrušit článek 1 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž konstatuje, že žalobkyně porušily článek 81 odst. 1 ES a článek 53 Dohody o EHP tím, že se účastnily na souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě, které se týkaly nejen pevných desek z PMMA, ale rovněž hmoty na výrobu forem z PMMA a sanitárních výrobků z PMMA.
- 153 Případný dopad tohoto konstatování na výši pokuty uložené žalobkyním bude přezkoumán níže v rámci analýzy druhé části druhého žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení závažnosti protiprávního jednání.

K třetí části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení účasti společnosti Barlo na trvajícím protiprávním jednání

- 154 Žalobkyně tvrdí, že Komise dostatečně právním způsobem neprokázala, že se dopustily trvajících protiprávního jednání. Zdůrazňují, že napadené rozhodnutí spočívá na přítomnosti společnosti Barlo na pěti schůzkách, které byly rozloženy do období přesahujícího dva roky, což jakoukoliv formu trvajících účasti na kartelové dohodě z praktického hlediska vylučuje. Žalobkyně kromě toho poznamenaly, že bez přihlédnutí k údajné schůzce v Barceloně v květnu nebo červnu 1999, jejíž konání popírají, spočívá napadené rozhodnutí na čtyřech schůzkách, z nichž u prvních dvou se má za to,

že se uskutečnily v prvním semestru roku 1998, zatímco dvě další schůzky se konaly v roce 2000, což je interval, který mezi uvedenými schůzkami dosahoval 20 měsíců.

155 V tomto ohledu je třeba připomenout, že doba trvání protiprávního jednání je prvkem naplňujícím pojem „protiprávní jednání“ na základě čl. 81 odst. 1 ES, přičemž břemeno prokázání tohoto prvku nese nejprve Komise. Judikatura vyžaduje, aby se Komise, pokud neexistují důkazy, které mohou přímo prokázat dobu trvání protiprávního jednání, opřela přinejmenším o důkazy vztahující se k časově dostatečně blízkým skutkovým okolnostem tak, aby bylo možné důvodně připustit, že toto protiprávní jednání trvalo nepřetržitě mezi dvěma konkrétními daty (viz rozsudek Tribunálu ze dne 9. července 2009, Peugeot a Peugeot Nederland v. Komise, T-450/05, Sb. rozh. s. II-2533, bod 220 a citovaná judikatura).

156 Kromě toho bylo rozhodnuto, že skutečnost, že kartel jako takový nebyl přerušen, neumožňuje vyloučit, že jeden nebo více z jeho účastníků na něm přerušil po určitou dobu svou účast (rozsudek IMI a další v. Komise, bod 148 výše, bod 83).

157 Teze Komise, že trvající povaha protiprávního jednání musí být analyzována se zřetelem na neexistenci distancování se od kartelové dohody a neobnovení skutečně samostatné politiky, a nikoli pouze se zřetelem na krátkodobé zdržení se účasti na aktivitách kartelové dohody, je kromě toho relevantní pouze za předpokladu, že by Komise unesla důkazní břemeno, které jí přísluší, tj. že by předložila důkazy, jež se vztahují k časově dostatečně blízkým skutečnostem tak, aby bylo možné důvodně připustit, že protiprávní jednání trvalo mezi dvěma konkrétními daty nepřetržitě (viz rozsudek IMI a další v. Komise, bod 148 výše, bod 86 a citovaná judikatura). Přijetí teze Komise při nedostatku takových důkazů by vedlo v rozporu se zásadami připomenutými

v bodech 43 a 155 výše k přenesení důkazního břemene ohledně doby trvání protiprávního jednání na žalobkyně.

- 158 V projednávané věci je tedy třeba přezkoumat, zda Komise podle svého tvrzení předložila důkazy, jež se vztahují k časově dostatečně blízkým skutečnostem.
- 159 V tomto ohledu je třeba dále uvést, že ačkoliv je období oddělující dva projevy protiprávního jednání relevantním kritériem pro prokázání trvalé povahy protiprávního jednání, nic to nemění na skutečnosti, že otázka, zda uvedené období je, či není dostatečně dlouhé k tomu, aby představovalo přerušení protiprávního jednání, nemůže být zkoumána abstraktně. Naopak je třeba ji posoudit v kontextu fungování sporné kartelové dohody (rozsudek IMI a další v. Komise, bod 148 výše, bod 89), včetně případných zvláštních podmínek účasti dotyčného podniku na této dohodě.
- 160 S ohledem na posouzení první části prvního žalobního důvodu je třeba konstatovat, že námitky Komise vůči žalobkyním spočívají na přítomnosti společnosti Barlo na čtyřech následujících schůzkách: schůzka z dubna 1998 v Dernbachu (bod 151 odůvodnění napadeného rozhodnutí), schůzka ze dne 29. června 1998 v Darmstadtu (bod 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí), schůzka ze dne 24. února 2000 v Heidelbergu (bod 167 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a schůzka ze dne 21. srpna 2000 v Deidesheimu (bod 168 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 161 Zaprvé je třeba konstatovat, že schůzky v Dernbachu a Darmstadtu a schůzky v Heidelbergu a Deidesheimu oddělovalo pouze pár měsíců. Tyto intervaly však nejsou v kontextu fungování kartelové dohody dostatečně dlouhé na to, aby mohlo být konstatováno přerušení účasti společnosti Barlo na kartelové dohodě. Žalobkyně ani neuvádí opak.

- 162 Zadruhé je tedy třeba určit, zda Komise trvající účast společnosti Barlo na kartelové dohodě mezi schůzkou ze dne 29. června 1998 v Darmstadtu (bod 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a schůzkou ze dne 24. února 2000 v Heidelbergu (bod 167 odůvodnění napadeného rozhodnutí) prokázala.
- 163 V tomto ohledu je třeba uvést, že z bodu 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že v průběhu schůzky ze dne 29. června 1998 v Darmstadtu se účastníci dohodli na zvýšení cen pro říjen 1998. Ačkoliv je v tomto bodě uvedeno, že Barlo ne tvrdila, že svoji cenovou politiku změní, a přestože Barlo není v bodě 157 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedena mezi podniky, které skutečně v průběhu schůzky dne 29. června 1998 v Darmstadtu dohodu uzavřely, nemění to nic na tom, že se Barlo mohla o část informací vztahujících se ke zvýšení cen pro říjen 1998 opřít a následně přizpůsobit své obchodní chování. Je tedy třeba konstatovat, že se společnost Barlo kartelové dohody účastnila nepřetržitě až do konce října 1998.
- 164 Dále je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí v tomto období zmiňuje v souvislosti s pevnými deskami z PMMA deset schůzek, jež se po schůzce v Darmstadtu konaly celkem pravidelně alespoň do poloviny roku 1999 (jedná se o schůzky ze dne 18. srpna, 11. září a 10. prosince 1998, a schůzky konané dne 20. ledna, 4. a 19. března a 5. května 1999, a dále schůzky v květnu nebo červnu 1999, jakož i dodatečné dvě schůzky bez přesného data konané v Itálii v roce 1999; bod 157 a následující odůvodnění napadeného rozhodnutí). Podle napadeného rozhodnutí se účastníci v průběhu těchto schůzek shodli na zvýšení cen a přenesení nákladů za služby na zákazníky a vyměnili si informace o trhu. Kromě toho bod 166 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí zvýšení cen, jež bylo oznámeno dne 1. listopadu 1999 a provedeno v lednu 2000 (bod 166 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 165 Z těchto úvah vyplývá, že období bez koluzních kontaktů nebo projevů ze strany společnosti Barlo dosahuje téměř šestnácti měsíců (mezi koncem října 1998 a 24. únorem 2000), a dále že toto období značně překročilo intervaly, ve kterých členské podniky

kartelu projevovaly jejich vůli omezit hospodářskou soutěž. Je tedy třeba konstatovat, že nepřetržitá účast společnosti Barlo na kartelové dohodě není v tomto období prokázána.

166 Přestože se podle napadeného rozhodnutí účast společnosti Barlo na kartelové dohodě v každém případě omezila na „občasnou účast na schůzkách“, která spočívala pouze v „informování se o protisoutěžních dohodách nebo praktikách, na nichž se účastníci v případě PMMA – pevných desek shodli“ (bod 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí), tato úvaha mimoto neumožňuje vyvrátit konstatování ohledně přerušování účasti společnosti Barlo na protiprávním jednání v průběhu výše uvedeného období. Vzhledem k tomu, že žádný protisoutěžní kontakt prokázán nebyl, nelze mít za to, že společnost Barlo mohla být o dohodách uzavřených v tomto období informována.

167 Napadené rozhodnutí je tedy třeba zrušit v rozsahu, v němž žalobkyně činí odpovědnými za jejich účast na kartelu v období mezi 1. listopadem 1998 a 23. únorem 2000. Případný dopad tohoto závěru na stanovení výše pokuty bude přezkoumán níže.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, pokynů a zásady proporcionality

168 Žalobkyně tvrdí, že i za předpokladu, že by byly uznány vinnými za porušení článku 81 ES, pokuta, která jim byla uložena, není v souladu s pravidly stanovenými čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 a s pokyny a porušuje zásadu proporcionality.

K první části druhého žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení doby trvání údajného protiprávního jednání

- 169 Žalobkyně tvrdí, že doba trvání jejich účasti na protiprávním jednání stanovená napadeným rozhodnutím na dva roky a tři měsíce je chybná, jelikož Komise dny 30. dubna 1998 a 21. srpna 2000 stanovila nesprávně jako data začátku a konce jejich účasti na protiprávním jednání, a zejména pak proto, že napadené rozhodnutí neobsahuje dostatek důkazů na podporu tvrzení, že protiprávní jednání mělo během tohoto období trvající a nepřerušenou povahu.
- 170 Zaprvé v tomto ohledu je třeba kritiky žalobkyň ohledně dat, která Komise v případě začátku a konce jejich účasti na protiprávním jednání stanovila, odmítnout jako neopodstatněné.
- 171 Jak z výše uvedeného vyplývá, účast společnosti Barlo na protisoutěžní schůzce z dubna 1998 v Dernbachu byla právně dostatečným způsobem prokázána. Kromě toho skutečnost, že Komise nemohla přesné datum této schůzky stanovit, není ve vztahu k výši pokuty uložené žalobkyním rozhodná, jelikož bylo přijato datum (30.dubna1998), které je pro ně nejpriznivější.
- 172 Co se dále týče data ukončení účasti žalobkyň na protiprávním jednání (21. srpna 2000), z výše uvedeného vyplývá, že společnost Barlo se k tomuto datu účastnila protisoutěžní schůzky, od níž se nedistancovala. Za takových podmínek je argument, byť prokázaný, že Barlo se zvýšením cen nesouhlasila, irrelevantní. O totéž se jedná v případě argumentu vycházejícího ze skutečnosti, že Komise po této schůzce existenci protiprávního chování společnosti Barlo neprokázala.

- 173 Zadruhé je třeba připomenout, jak již bylo v rámci přezkumu třetí části prvního žalobního důvodu rozhodnuto, že účast žalobkyň na kartelové dohodě mezi 1. listopadem 1998 a 23. únorem 2000 nebyla prokázána a napadené rozhodnutí je třeba zrušit v rozsahu, v němž v něm Komise za toto období konstatovala jejich odpovědnost. V důsledku toho je třeba rovněž dospět k závěru, že Komise, aby určila dobu trvání jejich účasti na protiprávním jednání, nesprávně takové období zohlednila v rámci výpočtu pokuty.
- 174 Dále je třeba zamítnout tezi Komise, že přerušení účasti na kartelové dohodě musí vést ke dvěma pokutám, jejichž celková částka je dokonce vyšší. Přestože účast žalobkyň na protiprávním jednání přerušena byla, z výše uvedeného vyplývá, že se účastnily jednoho a téhož protiprávního jednání. Částka pokuty tedy musí být určena zejména v závislosti na závažnosti tohoto protiprávního jednání, a nikoli na základě dvou oddělených protiprávních jednání. Závažnost protiprávního jednání posouzená v závislosti na jeho povaze a zeměpisném rozsahu ostatně zůstává navzdory přerušení účasti žalobkyň na tomto jednání beze změny.
- 175 V rámci pravomoci Tribunálu přezkoumat věc v plné jurisdikci je tedy třeba přepočítat výši pokuty, která byla žalobkyním uložena, a to s ohledem na dobu trvání jejich skutečné účasti na protiprávním jednání (viz v tomto smyslu rozsudek IMI a další v. Komise, bod 148 výše, body 96, 97 a 190).
- 176 S ohledem na výše uvedené dosahuje doba trvání této účasti na protiprávním jednání 11 měsíců a 28 dní. Taková účast představuje podle metody výpočtu pokut uvedené v pokynech a uplatněné Komisí v napadeném rozhodnutí krátkodobé protiprávní jednání, pro které v zásadě není žádné zvýšení stanoveno (bod 1 B pokynů). Jelikož

však posledně uvedené ustanovení nepředstavuje kogentní normu. nemůže v žádném případě vázat Tribunál v rámci jeho pravomoci přezkumu v plné jurisdikci.

- 177 S ohledem na okolnosti případu, zejména pak s ohledem na nutně přibližnou povahu doby trvání uvedené v předcházejícím bodě danou tím, že zohledňuje den 30. října 1998 jako konec prvního období účasti žalobkyně na kartelové dohodě, jakož i s ohledem na skutečnost, že k takové účasti opět došlo později, má přitom Tribunál za to, že zvýšení výchozí částky pokuty o 10 % odráží dobu trvání této účasti na protiprávním jednání přiměřeně.
- 178 V důsledku toho je třeba výši pokuty snížit, a to nahrazením zvýšení výchozí částky pokuty o 20 %, které Komise uplatnila v bodě 353 odůvodnění napadeného rozhodnutí, zvýšením o 10 %, a první část druhého žalobního důvodu ve zbývajících částech zamítnout.

K druhé části druhého žalobního důvodu, vycházející z chybného posouzení závažnosti údajného protiprávního jednání

- 179 Žalobkyně tvrdí, že podle ustálené judikatury, jedná-li se o určení závažnosti protiprávního jednání, je třeba určit osobní odpovědnost dotyčných podniků a poměrnou závažnost účasti každého z nich. Žalobkyně jsou toho názoru, že Komise v napadeném rozhodnutí buď k takovému osobnímu přezkumu nepřistoupila, nebo jej provedla nesprávně. Výchozí částka pokuty (15 milionů eur) je v důsledku toho neodůvodněná.

- 180 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že pokud se protiprávního jednání dopustilo více podniků, je třeba přezkoumat relativní závažnost účasti každého z nich (viz rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 153 a citovaná judikatura) za účelem zjištění, zda v jejich případech existují přitěžující nebo polehčující okolnosti (rozsudek Tribunálu ze dne 8. října 2008, Carbone-Lorraine v. Komise, T-73/04, Sb. rozh. s. II-2661, bod 190).
- 181 Tento závěr je logickým důsledkem zásady personality trestů a sankcí, podle níž lze podnik potrestat pouze za skutky, které jsou mu individuálně vytýkány, což je zásada použitelná na veškerá správní řízení, jež mohou vést k uložení sankcí na základě unijních pravidel hospodářské soutěže (rozsudek Tribunálu ze dne 9. července 2003, Archer Daniels Midland et Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, T-224/00, Recueil, s. II-2597, bod 261).
- 182 Pokud jde o uplatnění pokynů, je třeba připomenout, že se metoda, již pro stanovení výše pokuty žalobkyně uvádí, řídí pravidly spočívajícími na stanovení základní částky podle závažnosti a doby trvání protiprávního jednání, jež bude zvýšena s ohledem na přitěžující okolnosti, nebo snížena s ohledem na polehčující okolnosti.
- 183 Z judikatury tedy vyplývá, že při uplatnění pokynů je třeba rozlišovat posouzení závažnosti protiprávního jednání, které slouží ke stanovení obecné výchozí částky pokuty, a posouzení závažnosti účasti každého z dotčených podniků na protiprávním jednání, které musí být posuzováno v rámci případného uplatnění přitěžujících nebo polehčujících okolností (rozsudek Carbone-Lorraine v. Komise, bod 180 výše, bod 100; také v tomto smyslu viz rozsudky Tribunálu ze dne 9. července 2003, Cheil Jedang v. Komise, T-220/00, Recueil, s. II-2473, bod 189, a ze dne 30. dubna 2009, CD-Contact Data v. Komise, T-18/03, Recueil, s. II-1021, bod 95).

184 Je třeba totiž připomenout, že body 2 a 3 pokynů stanoví upravení základní částky pokuty v závislosti na určitých přitěžujících a polehčujících okolnostech, které se týkají jednotlivých dotčených podniků. Zejména bod 3 pokynů s názvem „Polehčující okolnosti“ obsahuje demonstrativní výčet okolností, které mohou vést ke snížení základní částky pokuty. Odkazuje se tak na pasivní roli podniku, na praktické neprovádění dohod, na ukončení protiprávního jednání, jakmile Komise zasáhla, na existenci odůvodněných pochybností podniku o tom, zda stíhané chování znamená protiprávní jednání, na skutečnost, zda bylo protiprávní jednání spáchané z nedbalosti, jakož i na účinnou spolupráci podniku při řízení mimo oblast působnosti sdělení o spolupráci.

185 Naopak v kontextu stanovení výchozí částky pokuty Komise není povinna zvláště posoudit účinky chování podniku. Podle ustálené judikatury se totiž při stanovení obecné úrovně pokut nezohledňují účinky vyplývající ze skutečného jednání, které podnik dle svého tvrzení uskutečnil, ale účinky vyplývající z celkového protiprávního jednání, na kterém se podílel (rozsudky Soudního dvora Komise v. Anic Partecipazioni, bod 34 výše, bod 152, a ze dne 12. listopadu 2009, Carbone-Lorraine v. Komise, C-554/08 P, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, body 21 a 24).

186 Zprvė žalobkyně v projednávané věci Komisi v podstatě vytýkají, že v rámci posouzení závažnosti protiprávního jednání nepřezkoumala jejich vlastní chování. Zdůrazňují, že Komise se ve své kvalifikaci protiprávního jednání jako „velmi závažného“, která je uvedena v bodech 319 až 331 odůvodnění napadeného rozhodnutí, zaměřila na kartelovou dohodu jako takovou, aniž se věnovala individuálnímu chování jednotlivých soutěžitelů, zvláště pak společnosti Barlo. Žalobkyně jsou toho názoru, že zejména s ohledem na základní charakteristiky protiprávního jednání, které byly analyzovány v bodě 320 odůvodnění napadeného rozhodnutí, přitom nelze chování společnosti Barlo jako „velmi závažné“ kvalifikovat.

- 187 V tomto ohledu je třeba uvést, jak vyplývá z výše uvedeného, že v rámci pokynů mají být takové poznatky o vlastním chování podniku případně zohledněny ve stádiu posouzení přitěžujících nebo polehčujících okolností (body 2 a 3 pokynů), za účelem přizpůsobení úrovně základní částky pokuty stanovené zejména v závislosti na závažnosti protiprávního jednání, jehož se podnik účastnil. Argument, že Komise měla v tomto stádiu určování výše pokuty zvláště přezkoumat individuální chování žalobkyně, je tudíž třeba zamítnout.
- 188 Žalobkyně ve skutečnosti samotnou závažnost protiprávního jednání, jak ji Komise stanovila, ostatně nepopírají. Ačkoli tvrdí, že Komise neprovedla žádnou analýzu velikosti dotčeného zeměpisného trhu, zejména nepředkládají žádnou informaci, aby opodstatněnost závěru Komise, že trh pokrýval celé území EHP, popřely.
- 189 Jak již Soudní dvůr rozhodl, z pokynů v každém případě vyplývá, že cenové horizontální kartelové dohody nebo horizontální kartelové dohody o rozdělení trhu mohou být kvalifikovány jako velmi závažná protiprávní jednání na základě jejich samotné povahy, aniž je Komise povinna prokazovat skutečný dopad protiprávního jednání na trh (rozsudky Soudního dvora ze dne 3. září 2009, *Prym a Prym Consumer v. Komise*, C-534/07 P, Sb. rozh. s. I-7415, bod 75, a ze dne 24. září 2009, *Erste Group Bank a další v. Komise*, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Sb. rozh. s. I-8681, bod 103). Takové kartelové dohody zasluhují již z důvodu své povahy nejprísrnější pokuty. Jejich případný skutečný dopad na trh, zejména otázka, nakolik omezení hospodářské soutěže vedlo k vyšší ceně na trhu, než jaká by převládala, kdyby ke kartelu nedošlo, není pro stanovení úrovně pokut rozhodujícím kritériem (rozsudek Tribunálu ze dne 6. května 2009, *KME Germany a další v. Komise*, T-127/04, Sb. rozh. s. II-1167, bod 64). Argumenty žalobkyně, že jejich chování nemělo na trh žádný

dopad, tudíž v žádném případě neumožňují zpochybnit kvalifikaci protiprávního jednání jako „velmi závažného“.

- 190 Je tedy třeba konstatovat, že Komise byla oprávněná dospět v bodě 331 odůvodnění napadeného rozhodnutí k závěru, že dotčená kartelová dohoda byla „velmi závažným“ protiprávním jednáním s ohledem na její samotnou povahu a skutečnost, že pokrývala celé území EHP.
- 191 Zadruhé žalobkyně napadají posouzení Komise uvedené v bodech 332 až 336 odůvodnění napadeného rozhodnutí, které provedla na základě „rozdílného zacházení“ a které vedlo k tomu, že jim poskytla snížení výše pokuty o 25 %.
- 192 Žalobkyně tvrdí, že výše pokuty před uplatněním snížení o 25 % žádné rozdílné zacházení neodráží, jelikož vyplývá z uplatnění téhož „matematického vzorce“ na všechny dotyčné podniky. Žalobkyně jsou toho názoru, že Komise za účelem stanovení výchozí částky pokuty použila procentní sazbu kolem 30 % z obrátu, který dotyčné podniky prodejem výrobku z PMMA v EHP získaly (bod 334 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 193 V tomto ohledu je třeba připomenout, že šestý pododstavec bodu 1 A pokynů stanoví možnost rozlišit výchozí částky pokuty, které se mají uplatnit na podniky zapojené do téhož protiprávního jednání „aby se brala v úvahu specifická váha, a tedy skutečný dopad protiprávního jednání každého podniku na hospodářskou soutěž, zejména pokud existuje značný nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily protiprávního jednání stejného typu“. Komise takto postupovala v bodě 332 a následujících odůvodnění napadeného rozhodnutí. Oznamovala, že „stupnice pokut, které je možné uložit,

umožňuje uplatnit na podniky rozdílné zacházení tak, že je zohledněna skutečná hospodářská schopnost účastníků protiprávního jednání významně hospodářskou soutěž narušit“, a že „toto je vhodné, existují-li stejně jako v projednávané věci velké rozdíly v obratech, které mají podniky účastníci se protiprávního jednání z výrobků, na něž se kartelová dohoda vztahuje“ (bod 332 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Je třeba rovněž uvést, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že Komise použila „matematický vzorec“, jak tvrdí žalobkyně, nicméně z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že za účelem stanovení výchozí částky pokuty Komise uplatnila na všechny dotyčné podniky stejné kritérium, a sice kritérium „relativního podílu na obratu získaném prodejem výrobků z PMMA, pro které se kartelové dohody účastnily“ (bod 333 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

194 Tento postup však není hodný kritiky. Naopak uvedený postup umožňuje nediskriminačním způsobem zohlednit objektivní odlišnosti mezi jednotlivými účastníky kartelové dohody s cílem určit částky pokuty podle skutečné hospodářské schopnosti účastníků protiprávního jednání významně narušit hospodářskou soutěž. Vzhledem k tomu, že výsledkem tohoto zacházení jsou různé výchozí částky pokuty, je třeba konstatovat, že na rozdíl od tvrzení žalobkyň Komise uplatnila skutečné „rozdílné zacházení“ ve smyslu pokynů.

195 Kromě toho je třeba zdůraznit, že kritérium přijaté Komisí rovněž zohledňuje skutečnost, že přímá účast žalobkyň na kartelové dohodě byla prokázána pouze v případě pevných desek z PMMA. Komise prohlásila jasně, že „[v] případě společnosti Barlo se jednalo pouze o PMMA – pevné desky“ (bod 333 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a zohlednila tedy obrat plynoucí z tohoto výrobku v EHP za rok 2000. Ze spisu přitom vyplývá, že žalobkyně byly aktivní rovněž v odvětví hmoty na výrobu forem z PMMA. V důsledku toho opodstatněnost druhé části prvního žalobního důvodu (viz zejména bod 152 výše) nemá na posouzení Komise této otázky vliv.

196 Dále žalobkyně tvrdí, že snížení výše pokuty o 25 % uplatněné v bodě 335 odůvodnění napadeného rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno a že je nedostatečné. Podle názoru žalobkyně měla být uvedeným snížením zohledněna skutečnost, že nebyly odpovědné za celou kartelovou dohodu, a nikoli pouze jejich neznalost v tomto směru s tím, že jim byla přičtena odpovědnost za jediné protiprávní jednání jako celek. Žalobkyně mají tudíž za to, že snížení, které by odráželo podíl MMA na jednotlivých kategoriích dotčených výrobků by bylo „absolutní minimum“. Žalobkyně připomínají, že podle bodu 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí byl tento podíl následující: 49 % v případě pevných desek, 36 % v případě hmoty na výrobu forem a 15 % v případě sanitárních výrobků.

197 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že žalobkyně tvrdí oprávněně, že skutečnost, že nebyly odpovědné za celou kartelovou dohodu, jak vyplývá z přezkumu druhé části prvního žalobního důvodu, měla být v rámci stanovení výchozí částky pokuty zohledněna.

198 Jak vyplývá z výše uvedeného, žalobkyním mohla být na rozdíl od ostatních adresátů napadeného rozhodnutí přičtena pouze část kartelované dohody, a to část týkající se pevných desek z PMMA. Proto porušení pravidel práva hospodářské soutěže bylo nutně méně závažné než to, které je přičteno pachatelům, kteří se účastnili všech částí protiprávního jednání a kteří přispěli více k účinnosti a závažnosti této kartelové dohody než pachatel, který byl zapojen pouze do jediné části téže kartelové dohody (viz v tomto smyslu rozsudek IMI a další v. Komise, bod 148 výše, body 162 a 164).

199 Podniku však nesmí být nikdy uložena pokuta, jejíž výše se stanoví na základě účasti na koluzi, za níž není shledán odpovědným (rozsudky Sigma Technologie v. Komise, bod 144 výše, body 79 až 82, a IMI a další v. Komise, bod 148 výše, bod 157).

- 200 V rámci použití pokynů je třeba toto posouzení nezbytně uskutečnit ve fázi stanovení zvláštní výchozí částky pokuty, protože zohlednění polehčujících okolností umožňuje pouze upravit základní částku pokuty v závislosti na způsobech provádění kartelové dohody pachatelem. Přitom pachatel, který není za určité části této kartelové dohody shledán odpovědným, nemohl při provádění těchto částí hrát roli (rozsudek IMI a další v. Komise, bod 148 výše, bod 164).
- 201 Je třeba v konstatovat, že ačkoliv se Komise v projednávané věci dopustila pochybení ohledně stanovení odpovědnosti žalobkyně za kartelovou dohodu, při určování výše pokuty postupovala, v souladu se zásadami uvedenými výše, správně.
- 202 Jak vyplývá z výše uvedeného (viz bod 195 výše), fáze výpočtu pokuty spočívající v zařazení dotyčných podniků do několika kategorií podle jejich podílu na obratu z prodeje výrobků z PMMA, pro které se podílely na kartelové dohodě, není na úrovni určování odpovědnosti za protiprávní jednání stížena chybou.
- 203 Pokud jde o argument žalobkyně, že ze zohledněného obratu měl být vyloučen obrat společnosti Quinn Plastics, SA, jelikož Komise v napadeném rozhodnutí upustila od všech námitek vůči této společnosti, postačí konstatovat, že žalobkyně nepopírají tvrzení Komise, podle něhož skutečnost, že napadené rozhodnutí není této společnosti určeno, nemění nic na obratu dosaženému z prodeje pevných desek z PMMA a přiřitatelnému podniku Barlo, jenž zahrnuje i mateřskou společnost Quinn Barlo, které je rozhodnutí určeno a která byla v době protiprávního jednání stoprocentním vlastníkem společnosti Quinn Plastics, SA.

- 204 Dále Komise v bodě 335 odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobkyním poskytla zvláštní snížení výchozí částky pokuty o 25 % z důvodu, že „ne[bylo] zřejmé, zda se společnost Barlo koluzních kontaktů ohledně PMMA-hmoty na výrobu forem nebo PMMA – sanitární výrobky účastnila, či nikoliv“, a proto „společnost Barlo patrně o celkovém projektu protisoutěžních ujednání nevěděla nebo nemusela nutně vědět“.
- 205 Toto snížení sice nebylo zdůvodněno neexistencí odpovědnosti žalobkyň za části kartelové dohody týkající se hmoty na výrobu forem z PMMA nebo sanitárních výrobků z PMMA, ale pouze tím, že nebyly do uvedených částí přímo zapojeny nebo že o nich nevěděly.
- 206 Tato samotná úvaha však nemůže poskytnutí daného snížení zpochybnit vzhledem k tomu, že Komise mohla snížení výše pokuty na takovém základě oprávněně poskytnout.
- 207 Zbývá tedy ověřit, zda uvedené snížení, jakož i zvláštní výchozí částka pokuty, která z něj vyplývá (15 milionů eur), patřičně odráží závažnost protiprávního jednání žalobkyň posouzenou s ohledem na částečné zrušení článku 1 napadeného rozhodnutí (viz bod 152 výše).
- 208 V tomto ohledu je třeba uvést, že ačkoliv se dané protiprávní jednání týkalo pouze jednoho ze tří dotčených výrobků, nic to nemění na tom, že se stále jednalo o velmi závažné protiprávní jednání (viz bod 189 výše), které navíc zahrnovalo celé území EHP. Zejména skutečnost, že toto jediné protiprávní jednání, zohledněno jako celek,

by mohlo představovat ještě závažnější porušení práva hospodářské soutěže neznamená, že protiprávní jednání, kterého se žalobkyně dopustily není jako takové „velmi závažné“ (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 28. dubna 2010, *Oxley Threads v. Komise*, T-448/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 37).

209 Tento závěr nezpochybnují argumenty žalobkyň, podle kterých nebylo prokázáno, že se podílely na hlavních charakteristikách kartelové dohody uvedených v bodě 320 odůvodnění napadeného rozhodnutí. S přihlédnutím k úvahám uvedeným v bodech 180 až 187 výše relevantní otázkou ve fázi určování výchozí částky pokuty nebylo samotné chování žalobkyň, ale charakteristiky protiprávního jednání, kterého se účastnily. Žalobkyně přitom netvrdí, že hlavní charakteristiky kartelové dohody uvedené v bodě 320 odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze na sporné protiprávní jednání uplatnit v rozsahu, v němž se toto jednání týká pouze pevných desek z PMMA. Dále i za předpokladu, že by se žalobkyně všech druhů protisoutěžních chování uvedených v bodě 320 odůvodnění napadeného rozhodnutí neúčastnily přímo, je třeba poukázat na to, že se účastnily schůzek ohledně pevných desek z PMMA, na kterých se zejména uzavíraly dohody o cenách, o cenách se jednalo a docházelo k výměně informací o trhu (viz body 60 až 78 výše), a že tedy žalobkyně o uvedených protisoutěžních jednáních věděly, včetně těch, kterých se přímo neúčastnily, nebo je mohly důvodně předvídat (viz bod 128 výše).

210 Je tedy třeba konstatovat, že protiprávní jednání, kterého se žalobkyně dopustily, je třeba ve smyslu pokynů kvalifikovat jako „velmi závažné“. Přitom je třeba připomenout, že uvedené pokyny v zásadě pro taková protiprávní jednání stanoví jako minimální výchozí částku 20 milionů eur.

211 Ohledně argumentu žalobkyň, že výchozí částka pokuty, jež na ně byla uplatněna, měla v podstatě odrážet význam pevných desek z PMMA ve srovnání se všemi výrobky z PMMA, které byly předmětem jediného protiprávního jednání, je třeba

připomenout, že zásada proporcionality znamená, že Komise musí pokutu stanovit přiměřeně k faktorům zohledněným za účelem posouzení závažnosti protiprávního jednání a tyto faktory musí v tomto ohledu používat uceleně a objektivně odůvodněně (viz rozsudek BST v. Komise, bod 141 výše, bod 60 a citovaná judikatura).

212 Jak ovšem vyplývá z judikatury velikost dotčeného trhu v zásadě není při posouzení závažnosti protiprávního jednání a stanovení výše pokuty povinným prvkem, ale pouze jednou z více relevantních skutečností (rozsudek Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 189 výše, bod 55). Podle metody uvedené v pokynech se stejně o určující prvek v kontextu určování výše pokuty nejedná (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 6. května 2009, Wieland-Werke v. Komise, T-116/04, Sb. rozh. s. II-1087, body 62 až 64).

213 Z toho vyplývá, že snížení výchozí částky pokuty, kterého se žalobkyně mohly domáhat z důvodu, že se kartelové dohody účastnily pouze v případě pevných desek z PMMA, nemůže přiměřeným způsobem odrážet význam tohoto výrobku ve vztahu ke všem výrobkům z PMMA, které byly předmětem jediného protiprávního jednání. Takové snížení by naopak nebylo v souladu se zásadou proporcionality připomenutou v bodě 211 výše, jelikož by dostatečně nezohledňovalo skutečnost, že se žalobkyně, tak jako ostatní společnosti, kterým bylo napadené rozhodnutí určeno, podílely na velmi závažné kartelové dohodě, která se týkala celého území EHP.

214 Je třeba uvést, že návrh žalobkyň směřující v podstatě ke snížení výchozí částky pokuty o 51 %, místo snížení o 25 %, které Komise schválila (viz bod 196 výše), ostatně není založen na obratech dosažených z prodeje každého ze tří dotčených výrobků z PMMA, ale na podílu suroviny (MMA) v těchto třech výrobcích z PMMA, a to aniž

žalobkyně vysvětlují, v čem by toto kritérium bylo k posouzení závažnosti protiprávního jednání, kterého se dopustili, relevantní. Přitom pokud jde o otázku, kterou část obratu z prodeje všech tří uvedených výrobků z PMMA na úrovni EHP v roce 2000 lze přičíst pouze pevným deskám z PMMA, z dokumentů předložených Komisí v odpovědi na dotaz Tribunálu vyplývá, že většina dotčených podniků, včetně žalobkyň, tuto část během správního řízení odhadovaly přibližně na 60 % či více a pouze jeden podnik odhadoval přibližně 50 %.

²¹⁵ Za takových podmínek je třeba konstatovat, že snížení výchozí částky pokuty žalobkyň o 25 % poskytnuté v bodě 335 odůvodnění napadeného rozhodnutí odráží přiměřeným způsobem závažnost protiprávního jednání, na němž se žalobkyně podílely. Z toho vyplývá, že navzdory pochybení, kterého se Komise dopustila na úrovni stanovení odpovědnosti žalobkyň za kartelovou dohodu (viz bod 152 výše), nedopustila se zjevně nesprávného posouzení při stanovení výchozí částky jejich pokuty, a není tedy třeba v rámci pravomoci přezkumu v plné jurisdikci Tribunálu tuto částku více snížit.

²¹⁶ Druhá část druhého žalobního důvodu tedy musí být zamítnuta.

K třetí části druhého žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení polehčujících okolností

²¹⁷ Žalobkyně tvrdí, že posouzení napadeného rozhodnutí ohledně polehčujících okolností není dostatečně odůvodněno a že porušuje pokyny, jakož i zásadu proporcionality.

– K pasivní a malé roli při provádění protiprávního jednání

- 218 Žalobkyně se domnívají, že posouzení Komise v bodě 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se týká snížení o 50 % výše pokuty z důvodu pasivní a malé role je odůvodněno nesprávně, jelikož uvedený bod odůvodnění obsahuje nepřesná a neprokázaná tvrzení. Dané snížení je tudíž nedostatečné.
- 219 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že jestliže podle ustálené judikatury Komise přijme pokyny určené k tomu, aby upřesnily, při dodržení Smlouvy, kritéria, která hodlá používat v rámci výkonu své posuzovací pravomoci, vyplývá z toho vlastní omezení této pravomoci v rozsahu, v němž Komisi přísluší dodržovat indikativní pravidla, která si sama stanovila (viz rozsudek ze dne 8. října 2008, Carbone-Lorraine v. Komise, bod 180 výše, bod 192 a citovaná judikatura).
- 220 Omezení své posuzovací pravomoci, které si Komise stanovila přijetím pokynů, však není neslučitelné se zachováním podstatného prostoru pro její uvážení. Pokyny obsahují různé pružné prvky, které umožňují Komisi výkon její diskreční pravomoci v souladu s ustanoveními nařízení č. 1/2003, tak jak je vyložil Soudní dvůr (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu Wieland-Werke v. Komise, bod 212 výše, bod 31, a ze dne 30. září 2009, Hoechst v. Komise, T-161/05, Sb. rozh. s. II-3555, bod 129).
- 221 Vzhledem k tomu, že pokyny neobsahují závazné ustanovení ohledně polehčujících okolností, k nimž lze přihlídnout, je třeba mít za to, že si Komise ponechala určitý prostor pro celkové posouzení rozsahu možného snížení částky pokut z důvodu polehčujících okolností.

222 Pokud jde o polehčující okolnost stanovenou v bodě 3 první odrážce pokynů, která se vztahuje výhradně k pasivní nebo následovnické roli při realizaci protiprávního jednání, Komise v bodě 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla následující:

„[...] Ze skutečností popsaných v bodech 137 a 223 vyplývá, že účast společnosti Barlo na kartelové dohodě nelze srovnávat s účastí většiny ostatních podniků. Patrně neexistuje mnoho informací prokazujících, že se společnost Barlo aktivně účastnila sjednávání případných protisoutěžních dohod nebo zavádění protisoutěžních praktik. Odhalené protisoutěžní kontakty spíše prokazují, že společnost Barlo se sporadicky účastnila schůzek, na kterých byl podnik pouze informován o protisoutěžních dohodách nebo praktikách, jež byly v případě PMMA-pevných desek sjednány. Je také zřejmé, že společnost Barlo se neúčastnila mnoha důležitých vícestranných schůzek, na kterých se rozhodovalo o klíčových aspektech dohod o cenách a protisoutěžního jednání.“

223 S ohledem na tyto úvahy měla Komise za to, že žalobkyně hrály „pasivní a malou roli“, a snížila výši pokuty o 50 %, která by jim jinak byla uložena (bod 374 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

224 V tomto ohledu je třeba podotknout, že podle judikatury pasivní role předpokládá zaujetí „rezervovaného postoje“ dotyčným podnikem, tedy neexistenci aktivní účasti při vypracování protisoutěžní dohody nebo protisoutěžních dohod. Mezi skutečnostmi, které mohou ukazovat na pasivní roli podniku v kartelové dohodě, lze zohlednit jeho výrazně sporadičtější účast na schůzkách ve srovnání s běžnými účastníky kartelové dohody, jakož i jeho opožděný vstup na trh, který je předmětem protiprávního jednání, bez ohledu na dobu trvání jeho účasti na něm, nebo také existenci výslovných prohlášení učiněných v tomto smyslu zástupci ostatních podniků, které se

protiprávního jednání účastnily (viz rozsudek Tribunálu ze dne 28. dubna 2010, Gütermann a Zwicky v. Komise, T-456/05 a T-457/05, Sb. rozh. s. II-1443, body 184 a 185 a citovaná judikatura).

225 Je tedy třeba konstatovat, že Komise v projednávaném případě posoudila polehčující okolnost ohledně pasivní role žalobkyň správně. Komise v podstatě prohlásila, že účast žalobkyň na kartelové dohodě nelze s účastí většiny ostatních podniků srovnávat, jelikož odhalené protisoutěžní kontakty spíše prokazovaly, že společnost Barlo se sporadicky účastnila schůzek, které spočívaly pouze v informování podniku o protisoutěžních dohodách nebo praktikách, jež byly v případě PMMA – pevných desek sjednány.

226 Kromě toho ze znění bodu 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že v rámci svého posouzení dotčených polehčujících okolností Komise zohlednila pouze skutečnosti, které jsou zkoumány v rámci přezkumu první části prvního žalobního důvodu. V tomto ohledu je třeba zejména zdůraznit, že bod 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně odkazuje na bod 137 tohoto rozhodnutí, podle něhož „žalobkyně [v] [jejich] odpovědi na oznámení námitek vyvrací přítomnost pana [B.] na většině schůzek, u kterých se má za to, že se jich účastnil“, přičemž „na čtyřech schůzkách jeho přítomnost potvrzují“. Konstatování, že „patrně neexistuje mnoho informací prokazujících, že se společnost Barlo aktivně účastnila přípravy případných protisoutěžních dohod nebo zavádění protisoutěžních praktik“, nebo že je „také zřejmé, že společnost Barlo se neúčastnila mnoha důležitých vícestranných schůzek“, nelze za těchto podmínek vykládat tak, že žalobkyním vytýká aktivní účast na přípravě protisoutěžních dohod nebo zavádění praktik nebo účast na důležitých vícestranných schůzkách. Kritiky žalobkyň v tomto ohledu jsou tedy neúčinné.

227 Kromě toho žalobkyně popírají pouze znění bodu 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí, aniž by vysvětlily, proč skutečnosti v projednávané věci odůvodňovaly na základě zkoumané polehčující okolnosti ještě významnější snížení.

228 Projednávaná výtka tedy musí být zamítnuta.

– K neexistenci skutečného provádění protiprávních dohod nebo praktik

229 Žalobkyně se domnívají, že důvody, pro které Komise v napadeném rozhodnutí zamítla jejich argument vycházející z neexistence skutečného provádění protiprávních dohod nebo praktik jako polehčující okolnosti (bod 381 odůvodnění napadeného rozhodnutí), jsou nesprávné.

230 V bodě 381 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvedla následující:

„Ačkoliv není k dispozici žádný důkaz, že by se společnost Barlo systematicky zdržovala provádění dohod o cenách nebo přenášení nákladů za doplňkové služby na zákazníky, je naproti tomu jasné, že se mohla opírat o vyměněné informace o trhu, a upravit tak své obchodní chování (možná za současného usnadnění nárůstu podílů na trhu). Společnost Barlo se ve vztahu k ostatním podnikům mimoto výslovně nezdržela sledování společných cílů, které navrhly a o kterých rozhodly všechny podniky (a to nezávisle na otázce, zda tyto cíle byly na schůzce někdy zmiňovány nečekaně).

Komise tedy výtku společnosti Barlo, že faktické neprovádění protiprávních dohod nebo praktik bylo polehčující okolností, odmítá“.

231 V tomto ohledu je třeba připomenout, že, podle ustálené judikatury, za účelem přiznání polehčující okolnosti vztahující se k faktickému neprovádění protiprávních dohod nebo praktik ve smyslu bodu 3 druhé odrážky pokynů, je třeba ověřit, zda dotčným podnikem uplatňované okolnosti mohou prokázat, že se během období, v průběhu kterého se k dohodám o protiprávním jednání připojil, skutečně zdržel jejich provádění tím, že přijal soutěžní jednání na trhu, nebo přinejmenším, že neplnil povinnosti směřující k provedení této kartelové dohody tak jednoznačně a podstatně, že tím bylo narušeno její samotné fungování (rozsudky Tribunálu ze dne 15. března 2006, Daiichi Pharmaceutical v. Komise, T-26/02, Sb. rozh. s. II-713, bod 113, a ze dne 8. října 2008, Carbone-Lorraine v. Komise, bod 180 výše, bod 196).

232 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že podle judikatury uvedené v předcházejícím bodě Komise své posouzení uvedené v bodě 381 odůvodnění napadeného rozhodnutí založila na správných kritériích.

233 Žalobkyně zejména nemohou Komisi platně kritizovat za zohlednění neexistence důkazu, že se společnost Barlo systematicky zdržela provádění dohod o cenách nebo přenášení nákladů za doplňkové služby na zákazníky, jelikož v rámci posouzení dotčené polehčující okolnosti se jedná o zjevně relevantní prvek. Na rozdíl od toho, co žalobkyně zřejmě navrhují, ze znění bodu 381 odůvodnění napadeného rozhodnutí mimoto jasně vyplývá, že se jedná pouze o jeden poznatek mezi dalšími, jejichž celkové posouzení Komisi vedlo k tomu, aby dotčenou polehčující okolnost žalobkyním nepřiznala.

- 234 Argumenty žalobkyň přitom nemohou uvedené celkové posouzení Komise zpochybnit.
- 235 Zprvė žalobkynėmi pėedložené okolnosti nestačí k prokázání, že společnost Barlo se provádění dohod o cenách nebo pėenášení nákladů za doplňkové služby na zákaznıky skutečně zdržela.
- 236 Źalobkynė totiž pouze pėedkládají prohlášení pana B., že Barlo neprovedla nic z toho, co bylo dohodnuto na schůzkách, kterých se účastnil, a dále tvrzení společnosti Atofina, jež je uvedeno v bodě 326 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ve zbytku žalobkynė výslovně pėipouští, že ohledně cenové politiky v období 1999–2000 nebyly schopné pėesné důkazy poskytnout.
- 237 Je však třeba poukázat na to, že tvrzení společnosti Atofina odkazovalo na zvýšení podílu společnosti Barlo na trhu s pevnými deskami z PMMA v období let 2000 až 2002. Vzhledem k tomu, že účast společnosti Barlo na protiprávním jednání trvala od 30. dubna 1998 do 21. srpna 2000, nejedná se poznatek umožňující prokázat, že k provádění dohod o cenách nedocházelo a tím méně že k němu nedocházelo systematicky. Pokud jde o prohlášení zástupce společnosti Barlo, pak s ohledem na chybějící objektivní listinné důkazy tato prohlášení nelze sama o sobě považovat za dostatečně průkazná.
- 238 Stejně tak není sama o sobě rozhodující okolnost, že napadené rozhodnutí neobsahuje poznatky prokazující, že společnost Barlo dohody o cenách prováděla. Nelze totiž tvrdit, že Komise byla povinna žalobkynım poskytnout snížení výše pokuty pouze z důvodu neprokázání provádění protiprávních dohod nebo praktik podnikem.

- 239 Zadruhé žalobkyně nezpochybňují posouzení Komise, podle něhož se společnost Barlo mohla opírat o informace o trhu vyměněné na schůzkách a upravit tak své obchodní chování. Uvádí pouze, že dané tvrzení nebylo Komisí prokázáno. Podle judikatury uvedené v bodě 231 výše však příslušelo žalobkyním, aby uplatnily okolnosti způsobilé odůvodnit uznání požadované polehčující okolnosti, a zejména pak okolnosti vztahující se k případnému neuplatnění části protiprávního jednání ohledně výměny důležitých obchodních a důvěrných informací o trhu nebo dotyčných podnicích.
- 240 Zatřetí žalobkyně popírají posouzení Komise obsažené v druhé větě bodu 381 odůvodnění napadeného rozhodnutí z důvodu, že se na schůzkách, kterých se společnost Barlo účastnila, o žádném společném cíli nerozhodlo. Jak ovšem vyplývá z přezkumu první části prvního žalobního důvodu, toto tvrzení není správné.
- 241 Dále je třeba poznamenat, že žalobkyně netvrdily, že společnost Barlo neplnila povinnosti směřující k provedení této kartelové dohody přinejmenším tak jednoznačně a důrazně, že tím bylo narušeno její samotné fungování (viz bod 231 výše).
- 242 Z toho plyne, že kritiky žalobkyň ohledně posouzení Komise uvedeného v bodě 381 odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou neopodstatněné.
- 243 Pro úplnost je třeba zdůraznit, že odmítnutí uznání zkoumané polehčující okolnosti je za okolností projednávaného případu odůvodněno rovněž obecnou strukturou napadeného rozhodnutí.

²⁴⁴ Z napadeného rozhodnutí totiž vyplývá, že v průběhu některých období nebyla kartelová dohoda jako celek plně účinná, jelikož její účastníci, včetně společnosti Barlo, se od sjednaných dohod odchyli (viz například bod 329 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Jelikož se však jedná o charakteristický znak fungování kartelu jako takového, lze jej nanejvýše zohlednit v rámci přezkumu závažnosti protiprávního jednání, ale nikoli jako polehčující okolnost. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že Komise v rámci určování výchozí částky pokuty přezkoumala argumenty související s neúčinnou povahou kartelové dohody (body 321 až 329 odůvodnění napadeného rozhodnutí), zejména pak prohlášení společnosti Atofina, které bylo v tomto kontextu žalobkyněmi uplatněno (viz bod 236 výše). Přestože měla Komise za to, že protiprávní jednání bylo možné kvalifikovat jako velmi vážné, výslovně tvrdila, že v rámci určování výše pokuty se zvláště neopírala o „konkrétní dopad [protiprávního jednání na trh]“ (bod 321 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

²⁴⁵ Dále i za předpokladu, že by chování společnosti Barlo na trhu bylo zásadně odlišné od chování ostatních podniků, kterým je určeno napadené rozhodnutí, je třeba připomenout, že v pokynech není uvedeno, že Komise musí vždy samostatně brát v úvahu každou z polehčujících okolností vyjmenovaných v bodě 3 těchto pokynů (rozsudek KME Germany a další v. Komise, bod 189 výše, bod 114). Na základě těchto pokynů Komise disponuje určitým prostorem pro uvážení, aby mohla při zohlednění všech polehčujících okolností projednávaného případu celkově posoudit význam případného snížení výše pokut (rozsudky Tribunálu ze dne 8. července 2004, Mannesmannröhren-Werke v. Komise, T-44/00, Sb. rozh. s. II-2223, body 274 a 275, a Dalmine v. Komise, T-50/00, Sb. rozh. s. II-2395, body 325 a 326; viz rovněž v tomto rozsudek Tribunálu ze dne 12. září 2007, Prym a Prym Consumer v. Komise, T-30/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 204).

²⁴⁶ S ohledem na okolnosti případu přitom závažnost účasti společnosti Barlo na protiprávním jednání nejlépe odráží skutečnost, že při provádění tohoto jednání byla uznána její pasivní a malá role, a to zejména z důvodu, že účast uvedené společnosti

na kartelové dohodě nelze s účastí většiny ostatních podniků srovnávat (bod 373 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Skutečnosti, které žalobkyně předložily a které byly přezkoumány v bodech 236 až 241 výše, každopádně nestačí k odůvodnění dalšího snížení základní částky pokuty, jež by se připojovalo ke snížení, které již Komise z důvodu pasivní role provedla.

247 Projednávanou výtku je tudíž třeba zamítnout.

– K brzkému ukončení protiprávního jednání

248 Žalobkyně tvrdí, že protiprávní jednání přičtené společnosti Barlo nepopíratelně skončilo dřív, než začala první šetření Komise. Žalobkyně vyvrací důvody, jež Komise v bodech 384 a 385 odůvodnění napadeného rozhodnutí předložila, a domnívájí se, že odmítnutí této polehčující okolnosti je zjevně proti pokynům, které jako polehčující okolnost stanoví „ukončení protiprávního jednání, jakmile Komise zasáhla (zejména při provádění kontrol)“.

249 V tomto ohledu je třeba podotknout, že ukončení účasti společnosti Barlo na protiprávním jednání je stanoveno ke dni 21. srpna 2000. Je tedy nesporné, že Barlo svoji účast na protiprávním jednání ukončila před tím, než Komise v projednávané věci zasáhla, tj. před šetřeními na místě ve dnech 25. a 26. března 2003 (bod 59 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

250 Co se týče návrhu na snížení pokuty z tohoto důvodu, postačí konstatovat, že podle ustálené judikatury nicméně nelze polehčující okolnost na základě bodu 3 třetí

odrážky pokynů přiznat v případě, že protiprávní jednání bylo ukončeno již před prvním zásahem Komise a nezávisle na tomto zásahu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 189 výše, body 105 a 106).

²⁵¹ Kromě toho skutečnost, že Barlo dobrovolně ukončila protiprávní jednání před zahájením šetření Komise, již byla dostatečně zohledněna při stanovení doby trvání protiprávního jednání, jež byla vůči žalobkyním konstatována, takže se bodu 3, třetí odrážky pokynů dovolávat nemohou (v tomto smyslu viz rozsudky Tribunálu Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise, bod 149 výše, bod 260, a ze dne 19. května 2010, Chalkor v. Komise, T-21/05, Sb. rozh. s. II-01895, bod 152).

²⁵² Z toho vyplývá, že kritiky žalobkyň vůči posouzení Komise uvedeném v bodech 384 a 385 odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou neopodstatněné a projednávanou výtku je třeba zamítnout.

– K zavedení programu slučitelnosti s pravidly hospodářské soutěže

²⁵³ Žalobkyně zdůrazňují, že napadené rozhodnutí je prvním rozhodnutím o uplatnění unijních pravidel hospodářské soutěže vůči skupině Quinn. Uvádí, že od okamžiku, kdy se skupina dozvěděla o šetření, zavedla program slučitelnosti s pravidly hospodářské soutěže, o kterém poskytl Komisi veškeré podrobnosti. Za těchto zvláštních

okolností by bylo odmítnutí zohlednit uvedený program jako polehčující okolnost neopodstatněné.

254 Tato argumentace nemůže obstát.

255 Zprv je třeba poznamenat, že skutečnost, že napadené rozhodnutí je prvním rozhodnutím, jež konstatuje, že žalobkyně porušily unijní pravidla hospodářské soutěže, neodůvodňuje snížení základní částky pokuty. Tato okolnost naopak zohledněna byla, neboť Komise vůči žalobkyním nekonstatovala opakování protiprávního jednání jako přitěžující okolnost.

256 Zadruhé je třeba zdůraznit, že přijetí opatření k zabránění novému protiprávnímu jednání, ačkoliv je důležité, nic na existenci konstatovaného protiprávního jednání nemění.

257 Zatřetí, již bylo rozhodnuto, že pouhá skutečnost, že podnik přijal program slučitelnosti s pravidly hospodářské soutěže nemůže představovat platnou a spolehlivou záruku jeho budoucího a dlouhodobého dodržování uvedených pravidel, takže takový program nemůže přimět Komisi ke snížení pokuty proto, že by účelu prevence, který tento orgán sleduje, bylo již alespoň částečně dosaženo (rozsudek Tribunálu ze dne 5. dubna 2006, *Degussa v. Komise*, T-279/02, Sb. rozh. s. II-897, bod 361; viz také rozsudek *BASF a UCB v. Komise*, bod 127 výše, bod 52).

258 Z těchto důvodů musí být projednávaná výtka zamítnuta.

– K neexistenci prospěchu, neexistenci nutnosti odrazování a k přiměřenosti

- 259 Žalobkyně podotýkají, že cílem pokut stanovených právem hospodářské soutěže je připravit odpovědné subjekty o prospěch, který by z protiprávního jednání mohly získat, a mít odrazující účinek (bod 388 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V projednávané věci je však uložena pokuta k těmto cílům nepřiměřená, jelikož žalobkyně neměly z údajného protiprávního jednání žádný prospěch a Barlo ani skupina Quinn nebyly nikdy shledány odpovědnými za porušení pravidel hospodářské soutěže.
- 260 Nejprve je třeba zdůraznit, že bod 3 pokynů výslovně jako polehčující okolnosti nestanoví okolnosti, jež žalobkyně v rámci projednávané výtky uvádí.
- 261 Dále je třeba uvést, že Komise měla oprávněně za to, že tyto skutečnosti snížení pokuty neodůvodňovaly.
- 262 Na jednu stranu není prokázáno tvrzení ohledně neexistence prospěchu. Žalobkyně ostatně patrně připouštějí, že takový prospěch existovat mohl a trvají přitom na skutečnosti, že z něj těžili bývalí akcionáři podniku, a nikoliv ti současní, kteří musejí nést finanční dopady pokuty. Avšak kromě toho, že posledně uvedené tvrzení není podpořeno, je také irelevantní. Mimoto je třeba uvést, že žalobkyně nepopírají skutečnost, že jsou právními nástupci společnosti Barlo, ani skutečnost, že v případě prokázání protiprávního jednání to byly ony, komu muselo být napadené rozhodnutí určeno (viz bod 5 výše).

- 263 Komise na konci bodu 388 odůvodnění každopádně správně uvedla, že případná neexistence prospěchu závažnost protiprávního jednání stanovenou v napadeném rozhodnutí nemění.
- 264 Pokud jde dále o skutečnost, že ani společnost Barlo ani skupina Quinn nebyly nikdy shledány odpovědnými za porušení unijních pravidel hospodářské soutěže, je třeba odkázat na bod 255 výše a konstatovat, že neexistence opakování protiprávního jednání není polehčující okolností.
- 265 Co se týče nepodloženého tvrzení, že z důvodu nabytí společnosti Barlo prostřednictvím veřejné nabídky „nepřátelského“ převzetí současní akcionáři nemohli provést podrobný audit a nevěděli o možné existenci protiprávního jednání, ani toto tvrzení nemůže snížit závažnost protiprávního jednání či ovlivnit výši pokuty, jelikož pokuta sleduje odrazující cíl.
- 266 Projednávanou výtku je tudíž třeba zamítnout.

– K aktivní spolupráci při řízení mimo oblast působnosti sdělení o spolupráci

- 267 Žalobkyně uvádí, že s Komisí po celou dobu správního řízení plně spolupracovaly. Jejich spolupráce spočívala ve snaze potvrdit skutečnosti, které neměly ihned k dispozici, a za tímto účelem vyvinuly značné úsilí. Žalobkyně jsou toho názoru, že Komise nebyla v napadeném rozhodnutí oprávněna odmítnout tento aspekt jako polehčující okolnost.

- 268 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Komise v bodě 3 šesté odrážce pokynů stanovila polehčující okolnost vztahující se k účinné spolupráci podniku při řízení mimo oblast působnosti sdělení o spolupráci.
- 269 Komise v bodě 392 odůvodnění napadeného rozhodnutí v projednávané věci konstatovala, že na základě výše uvedeného ustanovení přezkoumala, zda jí spolupráce s jedním z dotyčných podniků umožnila snadněji konstatovat protiprávní jednání. Komise měla v bodě 393 odůvodnění napadeného rozhodnutí za to, že s ohledem na rozsah a velmi omezenou hodnotu jejich spolupráce a s ohledem na jejich zpochybnění skutkových okolností mimo rámec této omezené spolupráce neexistuje žádná další okolnost, jež by vedla ke snížení výše pokut mimo oblast působnosti sdělení o spolupráci, které může být v případech tajných kartelových dohod v každém případě pouze výjimečné.
- 270 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že Komise měla oprávněně za to, že uplatnění bodu 3 šesté odrážky pokynů musí být v případech tajných kartelů pouze výjimečné.
- 271 Uplatnění tohoto ustanovení totiž ve svém důsledku nemůže zbavit sdělení o spolupráci jeho užitečného účinku. Z uvedeného sdělení přitom jasně vyplývá, že stanoví rámec pro odměňování podniků, které se účastnily nebo účastní na tajných kartelech, jež mají dopad na úrovni Společenství, za jejich spolupráci při vyšetřování vedeném Komisí. Z toho vyplývá, že podnikům může být za jejich spolupráci pokuta snížena, jen když splní podmínky stanovené předmětným sdělením.
- 272 Bylo tak již například rozhodnuto, že Komise může vyhradit uplatnění bodu 3 šesté odrážky pokynů podniku, který jí jako první předloží informace umožňující rozšířit její šetření a provést nezbytná opatření za účelem prokázání závažnějšího nebo

delšího protiprávního jednání (rozsudek Tribunálu ze dne 19. května 2010, Wieland-Werke a další v. Komise, T-11/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 232; rovněž viz bod 234).

273 V projednávané věci je třeba poukázat na to, že žalobkyně dostatečně podrobným způsobem neuvádějí, v čem a v jakém rozsahu umožnila jejich spolupráce Komisi uváděné skutečnosti prokázat.

274 Dále, i když z analýzy první části prvního žalobního důvodu vyplývá, že potvrzení žalobkyněmi některých skutečností v jejich odpovědi na oznámení námitek Komisi pomohlo prokázat zapojení společnosti Barlo do několika protisoutěžních schůzek, je třeba nicméně poznamenat, že žalobkyně stále popírají právě skutečnost, že uvedená odpověď na oznámení námitek mohla jejich odpovědnost za kartelovou dohodu prokázat.

275 Za těchto podmínek není existence okolnosti odůvodňující požadované uznání polehčující okolnosti prokázána.

276 Projednávaná výtka tedy musí být zamítnuta.

277 Závěrem je třeba zamítnout některé argumenty žalobkyň předložené v rámci druhého žalobního důvodu pro případ, že by měly být chápány tak, že se vztahují k porušení povinnosti uvést odůvodnění ohledně stanovení výše pokuty, a zejména pak úrovně poskytnutých snížení (viz body 196, 217 a 218 výše). Z výše uvedeného totiž vyplývá, že Komise dostatečně uvedla posuzované skutečnosti, které jí umožnily vymezit závažnost a dobu trvání protiprávního jednání žalobkyň, a to včetně důvodů, proč se rozhodla jim poskytnout snížení výše pokuty, která jsou uvedena v bodech 335 a 372 až 374 odůvodnění. Splnila tak podstatné formální náležitosti, jež představuje

povinnost uvést odůvodnění (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, KNP BT v. Komise, C-248/98 P, Sb. rozh. s. I-9641, bod 42). Především je třeba konstatovat, že Komise z tohoto důvodu není ve svém rozhodnutí povinna uvádět číselné údaje týkající se způsobu výpočtu pokut (viz rozsudek Microsoft v. Komise, bod 131 výše, bod 1361 a citovaná judikatura), a nebyla tedy povinna rovněž poskytnutých snížení více odůvodnit.

Závěr

- ²⁷⁸ Z výše uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí je třeba zrušit v rozsahu, v němž konstatuje odpovědnost žalobkyň za jejich účast na kartelové dohodě v období mezi 1. listopadem 1998 a 23. únorem 2000, a dále v rozsahu, v němž konstatuje, že porušily článek 81 ES a článek 53 Dohody o EHP tím, že se účastnily na souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě, které se týkaly nejen pevných desek z PMMA, ale rovněž hmoty na výrobu forem z PMMA a sanitárních výrobků z PMMA. Návrhová žádání směřující ke zrušení je třeba ve zbývajících částech zamítnout.
- ²⁷⁹ Pokud jde o stanovení výše pokuty, z výše uvedeného vyplývá, že zvýšení výchozí částky pokuty o 20 %, jež Komise uplatnila v bodě 353 odůvodnění napadeného rozhodnutí, je třeba nahradit zvýšením o 10 % a ve zbývajících částech je třeba návrhová žádání směřující ke snížení pokuty zamítnout.
- ²⁸⁰ Výše pokuty uložená žalobkyním na základě článku 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí se tudíž stanovuje na 8 250 000 eur.

K nákladům řízení

- 281 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu může Tribunál rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich nese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch nebo pokud jsou k tomu dány výjimečné důvody.
- 282 V projednávané věci bylo návrhovým žádáním žalobkyně částečně vyhověno, a Komise tedy neměla se svým návrhovým žádáním směřujícím k zamítnutí žaloby v plném rozsahu úspěch. Žalobkyně nicméně neměly úspěch v rozsahu, v němž navrhovaly úplné zrušení napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jich týká. Okolnosti projednávaného případu tedy budou spravedlivě posouzeny rozhodnutím, že žalobkyně ponese 60 % vlastních nákladů řízení a nahradí 60 % nákladů řízení vynaložených Komisí, zatímco Komise ponese 40 % vlastních nákladů řízení a nahradí 40 % nákladů řízení vynaložených žalobkyněmi.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí senát)

rozhodl takto:

- 1) Článek 1 rozhodnutí Komise K (2006) 2098 v konečném znění ze dne 31. května 2006 v řízení podle článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/F/38.645 – Metakrylát) se zrušuje v rozsahu, v němž konstatuje, že společnosti Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV a Quinn Plastics GmbH porušily článek 81 ES a článek 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP) tím, že se účastnily souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě, které se týkaly nejen pevných desek z polymethylmethakrylátu, ale rovněž hmoty

na výrobu forem z polymethylmethakrylátu a sanitárních výrobků z polymethylmethakrylátu, a dále v rozsahu, v němž konstatuje odpovědnost těchto společností za jejich účast na kartelové dohodě v období mezi 1. listopadem 1998 a 23. únorem 2000.

- 2) Pokuta, za jejíž zaplacení jsou podle článku 2 rozhodnutí K (2006) 2098 v konečném znění solidárně odpovědné společnosti Quinn Barlo, Quinn Plastics NV a Quinn Plastics GmbH, se stanovuje na 8 250 000 eur.
- 3) Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.
- 4) Společnosti Quinn Barlo, Quinn Plastics NV a Quinn Plastics GmbH ponесou 60 % vlastních nákladů řízení a nahradí 60 % nákladů řízení vynaložených Evropskou komisí.
- 5) Komise ponесе 40 % vlastních nákladů řízení a nahradí 40 % nákladů řízení vynaložených společnostmi Quinn Barlo, Quinn Plastics NV a Quinn Plastics GmbH.

Czúcz

Labucka

Gratsias

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 30. listopadu 2011.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu	II - 7965
Řízení a návrhová žádání účastnic řízení	II - 7971
Právní otázky	II - 7973
K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 81 ES	II - 7973
K první části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení schůzek a jiných kontaktů nebo výměn informací, které zahrnují společnost Barlo	II - 7974
– Ke čtyřem schůzkám, na kterých žalobkyně přítomnost společnosti Barlo připustily	II - 7974
– Ke schůzce v Barceloně (Španělsko) z května – června 1999, která je popírána (bod 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí)	II - 7992
– K neexistenci jiných kontaktů nebo výměn informací, kterých by se společnost Barlo účastnila	II - 8000
– Závěr vztahující se k první části prvního žalobního důvodu	II - 8002
K druhé části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení účasti společnosti Barlo na „jediném společném protisoutěžním projektu“ vztahujícímu se ke třem výrobkům z PMMA	II - 8002
K třetí části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení účasti společnosti Barlo na trvajícím protiprávním jednání	II - 8011
K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, pokynů a zásady proporcionality	II - 8015
K první části druhého žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení doby trvání údajného protiprávního jednání	II - 8016
II - 8048	

K druhé části druhého žalobního důvodu, vycházející z chybného posouzení závažnosti údajného protiprávního jednání	II - 8018
K třetí části druhého žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení po- lehčujících okolností	II - 8029
– K pasivní a malé roli při provádění protiprávního jednání	II - 8030
– K neexistenci skutečného provádění protiprávních dohod nebo praktik ..	II - 8033
– K brzkému ukončení protiprávního jednání	II - 8038
– K zavedení programu slučitelnosti s pravidly hospodářské soutěže	II - 8039
– K neexistenci prospěchu, neexistenci nutnosti odrazování a k přiměřenosti	II - 8041
– K aktivní spolupráci při řízení mimo oblast působnosti sdělení o spolupráci	II - 8042
Závěr	II - 8045
K nákladům řízení	II - 8046